

Druk nr 3

Pan
Piotr Wysocki
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Bełchatowie

URZĄD MIASTA BEŁCHATOWA
97-400 Bełchatów, ul. Kościuszki 1
tel. 44 733 51 37

KP.110.20.2023

Bełchatów, 2023-05-15

W załączeniu przekazuję sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie za 2022 rok.

Powyższe sprawozdanie, zostanie przedstawione Radzie Miejskiej i jej Komisjom przez Panią Sylwię Witkowską – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie.

PREZYDENT MIASTA
Czechowska
Mariola Czechowska

URZĄD MIASTA BEŁCHATOWA
Wydział Organizacyjny
Biuro Rady Miejskiej
Data wpływu 16.05.23
Znak sprawy /podpis/

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Belchatowie za 2022 rok**

Belchatów, 2023

Spis treści

I	STRUKTURA WYDATKÓW.....	6
	1. Budżet jednostki.....	6
II	POMOC SPOŁECZNA.....	7
	1. Klienci korzystający z pomocy społecznej.....	7
	2. Świadczenia z pomocy społecznej.....	8
	3. Pomoc żywnościowa.....	12
	3.1 Pomoc w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”	12
	3.2 Pomoc żywnościowa- środki własne.....	13
	3.3 Bank Żywności.....	13
	4. Projekty i inne przedsięwzięcia na rzecz osób korzystających z pomocy.....	14
	4.1 Centrum Usług Środowiskowych	14
	4.2 Korpus Wsparcia Seniorów.....	15
	4.3 Opieka Wytchnieniowa.....	15
	4.4 Edukacja i integracja kluczem do szczęśliwej rodziny.....	15
	4.5 Projekty socjalne realizowane przez Dział Pomocy Środowiskowej.....	17
	4.6 Projekt socjalny realizowany przez Dział Asysty Rodzinnej.....	19
	4.7 Wsparcie dla obywateli Ukrainy.....	19
	5. Usługi.....	21
	5.1 Usługi opiekuńcze.....	21
	5.2 Domy Pomocy Społecznej.....	22
	6. Przeciwdziałanie przemocy.....	24
	7. Mieszkania chronione	24
III	WSPIERANIE RODZINY.....	25
	1. Asystent rodziny.....	25
	2. Terapeuta rodzinny.....	26
	3. Piecza zastępcza.....	27
	4. Świetlice „Ster” i „Promyk”.....	28
	5. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	30
IV	DODATEK OSŁONOWY, WĘGLOWY, DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH	31
V	ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	33
VI	ORGANIZACJA MOPS.....	38
	1. Kadra Ośrodka.....	38
	2. Struktura organizacyjna.....	41
	3. Podsumowanie.....	42

Załącznik 1:

Struktura wydatków w MOPS w 2022 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie to budżetowa jednostka organizacyjna miasta Bełchatowa, powołana 28 lutego 1990 roku uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Bełchatowie. Na tej podstawie Prezydent Miasta Bełchatowa, Zarządzeniem Nr 9/90 z dnia 1 czerwca 1990r., utworzył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie, jako jednostkę organizacyjną gminy Miasto Bełchatów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie realizuje swoje zadania w oparciu o przepisy zawarte w ustawach:

1. podstawowych o:

- a) pomocy społecznej,
- b) świadczeniach rodzinnych,
- c) pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- d) pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- e) ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- f) wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- g) przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- h) wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i narkomanii,
- i) ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- j) wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

2. dodatkowych o:

- a) finansach publicznych,
- b) rachunkowości,
- c) prawo zamówień publicznych,
- d) ochronie zdrowia psychicznego,
- e) systemie ubezpieczeń społecznych,
- f) ubezpieczeniu społecznym rolników,
- g) świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- h) rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- i) postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- j) promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- k) systemie oświaty,
- l) działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- m) pracownikach samorządowych,
- n) ochronie danych osobowych,
- o) o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- p) pomocy obywatelom Ukrainy w związku konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- q) dodatku węglowym,
- r) o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- s) dodatku osłonowym,
- t) o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,

oraz kodeksach:

- a) postępowania administracyjnego,
- b) pracy,
- c) rodzinnego i opiekuńczego,
- d) karnego,
- e) cywilnego,
- f) postępowania cywilnego,
- g) postępowania skarbowego.

Pomoc Społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie w pierwszej kolejności zasobów własnych rodziny, wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym i na zasadzie pierwszeństwa wykorzystania form wsparcia dziennego przed instytucjonalnymi. Działania podejmowane przez pomoc społeczną są ukierunkowane na:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb,
- 2) umożliwianie osobom i rodzinom życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 3) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- 4) odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 5) zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Staszica 18
97-400 Bełchatów
tel. +48 (44) 635 51 00
fax +48 (44) 635 28 84

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Dąbrowskiego 2
97-400 Bełchatów
tel. +48 (44) 635 28 97
fax +48 (44) 635 28 84

mopsbelchatow@mopsbelchatow.pl
www.mopsbelchatow.pl

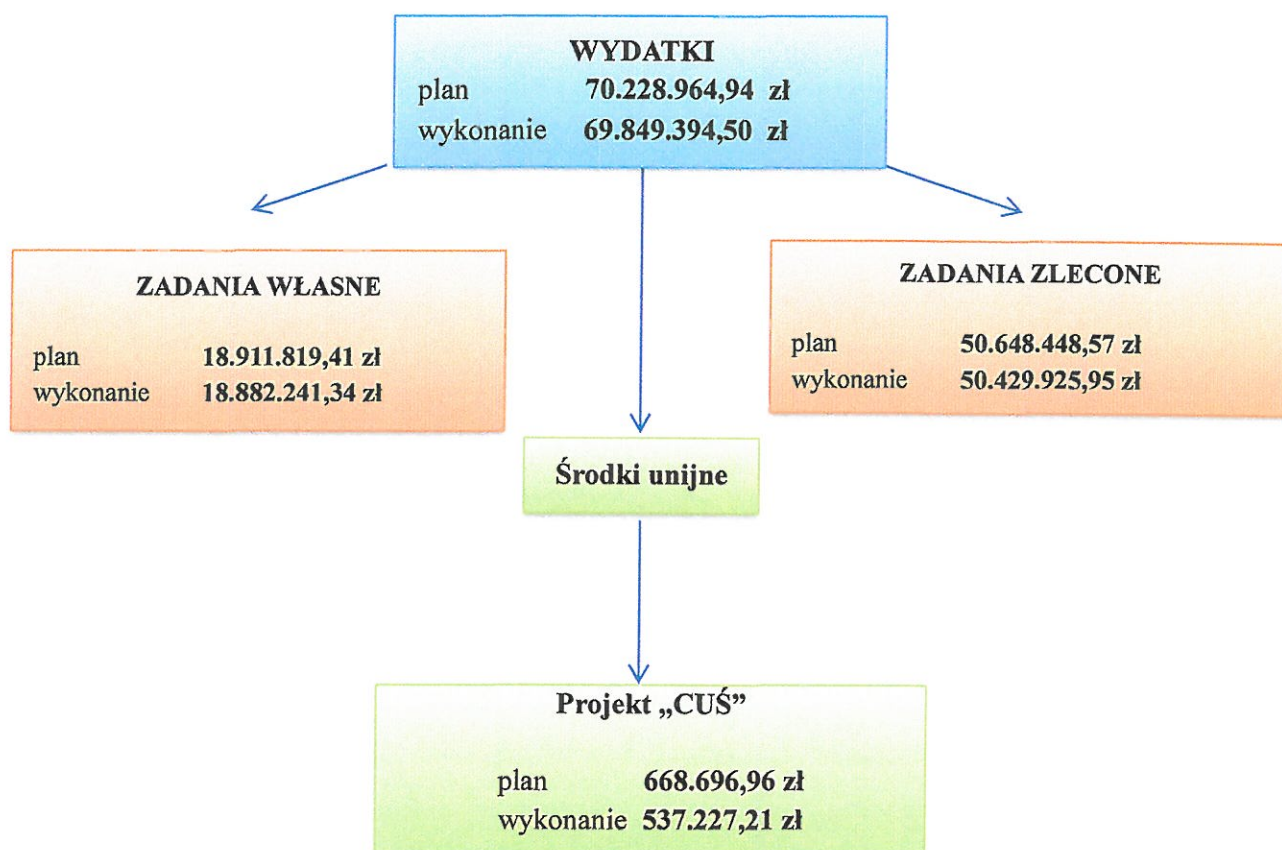
I. STRUKTURA WYDATKÓW

1. Budżet jednostki

WYDATKI MOPS W 2022 ROKU WYNIOSŁY

69.849.394,50 zł, z czego na:

- Zadania zlecone wydatkowano kwotę: 50.429.925,95 zł
- Zadania własne wydatkowano kwotę: 18.882.241,34 zł
- ✓ Projekt „Centrum Usług Środowiskowych” wydatkowano kwotę: 537.227,21 zł

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Wydatki MOPS	92.765.364,39	91.224.615,24	69.849.394,50 zł

Wykonanie wydatków w 2022 r. uległo zmniejszeniu, które wynika w głównej mierze z przeniesienia realizacji zadania „Świadczenia wychowawczego 500+” do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W załączeniu struktura wydatków w poszczególnych rozdziałach (Załącznik 1).

II. POMOC SPOŁECZNA

1. Klienci korzystający z pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Najczęściej są to osoby, które borykają się z problemami długotrwałej lub ciężkiej choroby, ubóstwa, niepełnosprawności, bezrobocia, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Praca Ośrodka ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom w formach:

- 1) pomocy pieniężnej- zasiłki
- 2) pomocy niepieniężnej, w tym:
 - pomocy instytucjonalnej,
 - usług opiekuńczych,
 - pracy socjalnej,
 - poradnictwa specjalistycznego.

W 2022 roku pomocą społeczną i pracą socjalną było objętych **1.246 rodzin**, z czego 1.122 pomocą na podstawie wydanych decyzji i 124 rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną, podczas gdy w 2021 roku pomocą społeczną i pracą socjalną było objętych 1.336 rodzin, z czego 1.224 pomocą na podstawie wydanych decyzji i 112 rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną.

Porównanie liczby rodzin oraz osób korzystających z pomocy MOPS	2020	2021	2022
Liczba rodzin	1.417	1.336	1.246
Liczba osób	2.433	2.244	2.010

Z pomocy społecznej w 2022 roku korzystało **2.010 osób**, co stanowiło 3,74% wszystkich mieszkańców miasta. W roku sprawozdawczym, w stosunku do 2021 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 234 osoby, natomiast liczba rodzin zmniejszyła się o 90 rodzin.

Najczęstsze powody zaprzestania korzystania z pomocy to poprawa sytuacji materialnej rodzin np. wskutek podjęcia pracy, zmiany wysokości dochodów czy nabycie uprawnień emerytalno-rentowych. Pewien odsetek stanowią także zgony wśród osób starszych i schorowanych.

W 2022 roku zgłosiło się o udzielenie pomocy **150 nowych** rodzin z czego **104** rodziny zgłosiły się o pomoc po raz pierwszy a pozostałe rodziny korzystały w latach wcześniejszych.

Pracownicy socjalni przeprowadzili **5.103 wywiady środowiskowe**, zarówno w celu ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, jak również na potrzeby działu świadczeń rodzinnych czy innych instytucji.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy lub fakultatywny. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekracza:

- dla osoby samotnie gospodarującej - **776,00 zł**,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych - **600,00 zł** na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Świadczenia z pomocy społecznej mogą być udzielane również z urzędu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego

wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej i dochodowej. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem, MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Świadczenia takie przyznawane były w formie bonów towarowych, za które można było realizować zakupy artykułów spożywczych i przemysłowych z wyłączeniem alkoholu i towarów tytoniowych.

Powody korzystania z pomocy MOPS w latach 2021-2023 (art. 7 ustawy o pomocy społecznej)

Powody korzystania z pomocy MOPS	Liczba rodzin		
	2020	2021	2022
Długotrwała lub ciężka choroba	1.042	985	910
Ubóstwo	804	728	632
Niepełnosprawność	588	552	549
Bezrobocie	578	554	437
Alkoholizm	304	301	280
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	88	90	88
Bezdomność	84	85	76
Potrzeba ochrony macierzyństwa	107	84	65
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	34	28	33
Narkomania	24	24	29
Przemoc w rodzinie	18	14	11

Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc było:

1. długotrwała lub ciężka choroba,
2. ubóstwo,
3. niepełnosprawność,
4. bezrobocie,
5. alkoholizm.

Charakterystyczne jest współwystępowanie w jednym środowisku jednocześnie wielu problemów np. bezdomność, uzależnienie czy niepełnosprawność.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

1. Zasiłki stałe

Przyznanie i wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym finansowanym ze środków budżetu państwa. Zasiłek przysługuje osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy (całkowicie niezdolnym do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo posiadającym I lub II grupę inwalidzką lub legitymującym się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Zasiłek przyznawany jest w ustawowej wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym (osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie), a posiadanym dochodem (osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie). Obowiązujące kryterium dochodowe w okresie sprawozdawczym to:

- 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej,
- 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła w 2022 r. 719,00 zł, a minimalna 30,00 zł.

W 2022 r. MOPS wypłacił 2 468 świadczeń.

Zasiłki stałe	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
2020	272	2.730	270	305	1.525.167,67
2021	255	2.728	254	288	1.517.503,15
2022	241	2.468	240	274	1.518.823,37

2. Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są przyznawane i wypłacane jako zadanie własne dofinansowane ze środków budżetu państwa. Zadanie w części finansowanej przez budżet państwa ma charakter obligatoryjny i przyznawane jest w przypadku spełnienia określonych ustawą warunków, tj. osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego, w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Zasiłki okresowe w wysokości połowy różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny – finansowane są ze środków budżetu państwa. Pozostałe 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a dochodem może być przyznane, w przypadku dysponowania środkami, ze środków własnych gminy. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie. Liczba zrealizowanych świadczeń zasiłku okresowego zmniejszyła się o 953, w stosunku do roku poprzedniego.

Zasiłki okresowe	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
2020	700	4.874	692	1.204	1.387.023,95
2021	650	4.632	650	1.128	1.269.473,35
2022	568	3.679	568	985	1.144.823,09

3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów. Jest to zadanie własne dofinansowane ze środków budżetu państwa. W 2022 r. przyznano i przekazano 1974 składki dla 198 osób na łączną kwotę 111.098,99 zł.

4. Zasiłki celowe i celowe specjalne

Przyznawanie oraz wypłata zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych jest zadaniem własnym gminy, finansowanym ze środków własnych miasta Bełchatowa (przy czym zasiłki celowe na żywność są w części finansowane ze środków budżetu państwa w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – realizacja zadania opisana w punkcie 3.1).

Zasiłek celowy przysługuje osobom i rodzinom o dochodach nieprzekraczających kryterium dochodowego i przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupów żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycia kosztów pogrzebu.

Zasiłki celowe specjalne mogą być przyznane osobom i rodzinom, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale które ze względu na szczególnie trudną sytuację, w jakiej się znalazły, nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb rodziny.

Zasiłek celowy i celowy specjalny z przeznaczeniem na:	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Łączne wydatki (zł)
Zasiłki celowe na zakup żywności z Programu „Posiłek w szkole i w domu”	5.913	799	1.186.904,48
Zakup żywności poza ww. programem	138	67	22.079,54
Zakup leków i leczenie	418	217	77.189,10
Zakup ogrzewania, w tym opału	210	199	72.200,00
Inne (pokrycie kosztów przejazdu)	1	1	60,00

W 2022 roku łączne wydatki na zasiłki celowe i celowe specjalne wyniosły **1.358.433,12 zł**.

Ponadto 2 osobom pokryto koszty tymczasowego schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych w Warszawie i Stowarzyszeniu Opiekunczo- Resocjalizacyjnym w Gdańsku na łączną kwotę 2.871,91 zł.

5. Sprawianie pogrzebów

Sprawianie pogrzebów jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków miasta Bełchatowa. MOPS zajmuje się organizacją pogrzebów osób, które nie posiadają rodziny lub rodzina nie może zająć się pochowaniem zmarłego z uwagi na trudną sytuację finansową tj. brakiem uprawnień do zasiłku pogrzebowego. Pogrzeb może być zorganizowany jako pogrzeb tradycyjny lub pogrzeb z kremacją zwłok. Pogrzeb jest organizowany zgodnie z wyznaniem zmarłego. W 2022 r. zorganizowano **5 pogrzebów**. Ogółem na sprawienie pogrzebów wydatkowano kwotę: **9.710,00 zł**.

6. Wypłata wynagrodzenia dla opiekuna prawnego

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej MOPS wypłacał wynagrodzenie przyznane przez sąd należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. W 2022 roku wypłacone zostały wynagrodzenia dla **105 opiekunów prawnych** w łącznej wysokości **622.120,00 zł**. W porównaniu do roku 2021 kwota przyznanych świadczeń zwiększyła się o **95.371,00 zł**.

7. Praca socjalna

Praca socjalna jest działalnością zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiedzialnych ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Świadczona jest w wielu aspektach i uzależniona od powodów korzystania z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni na każdym etapie pracy z klientem świadczą pracę socjalną, wspierają, pomagają osobom w rozwiązywaniu problemów i trudnych sytuacji życiowych, motywują osoby uzależnione do podjęcia leczenia, aktywizują osoby bezrobotne, wspierają osoby bezdomne w celu wyjścia z bezdomności, pomagają w załatwianiu spraw urzędowych, kierują do innych specjalistów i instytucji udzielających wsparcia. Pracownicy socjalni nawiązują współpracę z administratorami lokali, lekarzami, ZUS-em, KRUS-em, Sądem. Reagują na każde zgłoszenie instytucji czy osób prywatnych, z którego wynika możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania osoby lub rodziny w środowisku. Niejednokrotnie podejmowane interwencje, z uwagi na charakter zgłoszenia, odbywają się w asyście funkcjonariuszy Policji.

W celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu pracownik socjalny zawiera z rodziną lub osobą **kontrakt socjalny**, będący pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt ma mobilizować osobę

korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej do podjęcia aktywności społecznej, zawodowej czy edukacyjnej. W 2022 roku **76 osób** zostało objętych kontraktami socjalnymi, a w poprzednim 2021 roku - 73 osoby.

8. Przeciwdziałanie bezdomności

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Miejski Ośrodek kierował osoby bezdomne do Miejskiego Schroniska. Uchwałą z dnia 27 sierpnia 2020 r. NR XXV/175/20 Rady Miejskiej w Bełchatowie w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zostały określone zasady ponoszenia odpłatności przez osoby, które są kierowane do schroniska.

W 2022 roku koszt **osobodoby w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Bełchatowie wynosił – 29,91 zł.** W roku sprawozdawczym wydano decyzje przyznające schronienie – 45 osobom bezdomnym, w tym odpłatność ponosiły 22 osoby.

Osobom bezdomnym, które wymagały częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagały usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki (DPS, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy) MOPS zabezpieczył miejsca pobytu w schronisku z usługami opiekuńczymi. W 2022 r. **7 osób** przebywało w Centrum Wsparcia Społecznego- Schronisku z usługami opiekuńczymi w Biłgoraju, za które tutaj Ośrodek sfinansował pobyt w łącznej kwocie **99.320,00 zł.** Koszt utrzymania w 2022 roku wynosił **65 zł za osobodobę.** Dochody z tytułu odpłatności ponoszonej za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi stanowiły kwotę 24.613,08 zł.

W okresie zimowym pracownicy Ośrodka na bieżąco współpracowali z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej monitorując miejsca, w których mogą przebywać osoby bezdomne i motywowano ich do skorzystania z bezpiecznego miejsca schronienia.

Osoby bezdomne mogły schronić się m.in. w miejscach tymczasowego pobytu tj. przygotowanych do tego celu dwóch kontenerach znajdujących się przy ul. Rodziewiczza 8, gdzie miały zapewnione ogrzewanie, energię elektryczną, krzesła, stoliki, maseczki, środki do dezynfekcji oraz możliwość korzystania z toalety przenośnej (toi-toi). Kontenery były czynne całodobowo i skorzystać mogły z nich osoby bezdomne, bez żadnych skierowań czy zaświadczeń. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie byli w codziennym kontakcie z osobami tam przebywającymi i w razie potrzeby zabezpieczali produkty żywnościowe, odzież oraz motywowali do dbania o porządek. Nad bezpieczeństwem osób przebywających w kontenerach czuwała Straż Miejska. Kontenery na bieżąco były dezynfekowane.

9. Kierowanie do Sądu wniosku o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody.

Na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, MOPS kieruje do sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osób, których zachowanie wskazuje, że brak leczenia szpitalnego spowoduje znaczne pogorszenie stanu zdrowia psychicznego lub które są niezdolne do zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę stanu zdrowia. Wszczęcie postępowań sądowych poprzedzone jest działaniami MOPS polegającymi na ustaleniu sytuacji osoby, która ma zostać umieszczona w szpitalu psychiatrycznym bez zgody oraz uzyskaniu stosownego zaświadczenia lekarza psychiatry. W 2022 r. MOPS skierował **3 wnioski** do Sądu o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego osób chorych psychicznie bez ich zgody.

3. Pomoc żywnościowa

3.1 Pomoc w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Rządowy program dotyczący dożywiania realizowany był na podstawie Uchwały Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz na podstawie:

- Uchwały Rady Miejskiej V/23/18 z dnia 20 grudnia 2018r. w sprawie wieloletniego programu osłonowego Miasta Bełchatowa w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023 zmienionej Uchwałą Rady Miejskiej w Bełchatowie Nr VI/33/19 z dnia 24 stycznia 2019 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Miasta Bełchatowa w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023.
- Uchwały Nr V/24/18 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 20 grudnia 2018r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłków lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023.

Pomoc ta była przyznawana osobom i rodzinom jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego tj. w 2022 r.:

- 900,00 zł na osobę w rodzinie,
- 1.164,00 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego.

W celu realizacji programu pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bełchatowie, a szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz podmiotami prowadzącymi stołówki szkolne zawarte zostały porozumienia i umowy określające zasady współpracy w zakresie realizacji ww. uchwały.

Dorośli mogli skorzystać z gorącego posiłku w Jadłodajni oraz Środowiskowym Domu Samopomocy.

Pomoc w zakresie dożywiania w ramach programu	Liczba osób	Kwota dotacji (zł)	Środki własne (zł)
Obiady w szkołach, przedszkolach i żłobkach	276	140.997,86	30.836,70
Obiady w Jadłodajni	53	28.686,48	5.377,38
Obiady w ŚDS	12	-	9.681,42
Zasiłki celowe na zakup żywności	799 rodzin	652.799,98	534.104,50
Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (suchy prowiant) w Jadłodajni	44	3.481,68	-

W 2022 roku na realizację programu wydatkowano ogółem **1.405.966,00 zł**, w tym:

- 825.966,00 zł z dotacji Wojewody,
- 580.000,00 zł ze środków własnych gminy.

Zgodnie z założeniami Programu podstawowym celem udzielania pomocy jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych.

3.2 Pomoc żywnościowa- środki własne

Ze środków własnych wydatkowano na posiłki i zasiłki celowe z przeznaczeniem na zakup żywności dla osób, które nie są uprawnione do korzystania z Programu w tym:

Pomoc w zakresie dożywiania	Liczba osób	Środki własne (zł)
Dożywianie w szkołach, przedszkolach i żłobkach	13	7.015,85
Obiady w Jadłodajni	10	9.099,36
Obiady w ŚDS	52	38.132,94
Obiady dla osób przebywających na kwarantannie w schronisku i w ogrzewalni (art. 48b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej)	3	80,10
Zasiłki celowe na zakup żywności	67 rodzin	22.079,54
Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (suchy prowiant) w Jadłodajni	10	961,20
Razem		77.368,99

Dzieci korzystały z obiadów (w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” i poza programem) w 16 przedszkolach, 1 żłobku, 9 szkołach z terenu miasta Bełchatowa, Bursie Szkolnej, Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym oraz 5 placówkach poza terenem miasta.

3.3 Bank Żywności

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie był współrealizatorem działań w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 wraz ze Stowarzyszeniem Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej oddział w Bełchatowie dystrybuował żywność dla najuboższych mieszkańców Bełchatowa.

Celem POPŻ 2014-2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup najbardziej potrzebujących. Z pomocy w formie żywności mogła skorzystać każda osoba lub rodzina znajdująca się w trudnej sytuacji życiowej z powodu bezdomności, niepełnosprawności, bezrobocia i innych przyczyn określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, której dochód nie przekracza 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. w 2022 r.: 1 707,20 zł netto dla osoby samotnie gospodarującej i 1 320,00 zł netto dla osoby w rodzinie. Paczki żywnościowe mogły otrzymać również osoby i rodziny, które nie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli spełniały podane wyżej kryteria dochodowe. Z Podprogramu 2021 w roku 2022 skorzystało **3.158** mieszkańców (w tym **793** obywateli Ukrainy). Wydano 27 910,63 kg żywności.

Zestaw roczny artykułów spożywczych obejmował żywność z różnych grup spożywczych. Każda z osób korzystających z tej formy pomocy otrzymała:

- artykuły warzywne – groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe,
- artykuły skrobiowe - makaron jajeczny, herbatniki maślane,
- artykuły mleczne – mleko UHT,
- artykuły mięsne – szynkę drobiową, szynka wieprzową, filety z makreli w oleju,
- oraz cukier biały, olej rzepakowy.

Transport żywności z Banku Żywności w Łodzi do Bełchatowa zapewniał Urząd Miasta Bełchatowa, a magazyny w których przechowywana i wydawana była żywność – Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Bełchatowie.

W akcji dystrybucji żywności dla najuboższych mieszkańców Bełchatowa uczestniczyli pracownicy MOPS, którzy informowali o możliwości uzyskania pomocy, kwalifikowali osoby do Programu, prowadzili obsługę administracyjną oraz wydawali żywność. Ponadto pracownicy MOPS dowozili do domów artykuły spożywcze osobom niepełnosprawnym, obłożnie chorym, samotnym, które we własnym zakresie nie mogli odebrać żywności.

4. Projekty i inne przedsięwzięcia na rzecz osób korzystających z pomocy

4.1 Centrum Usług Środowiskowych

Od września 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie realizuje 4 zadania w ramach projektu „CUŚ dla powiatu bełchatowskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Oś Priorytetowa IX. *Włączenie społeczne*, Działanie IX.2 *Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym*, Poddziałanie IX.2.1 *Usługi społeczne i zdrowotne* współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównym celem projektu jest rozwój usług dla osób niesamodzielnych i ich opiekunów faktycznych na terenie powiatu bełchatowskiego. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bełchatowie realizowane są poniższe zadania:

Zadanie 1 – Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej Bełchatów.

Asystentki w ramach projektu udzielały wsparcia osobom niesamodzielnym z terenu miasta Bełchatowa. Do zadań asystenta należy wspieranie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego, edukacyjnego. Usługi asystenckie świadczone były przez 3 asystentki osobiste osób niepełnosprawnych. Uczestnicy projektu wraz z asystentami uczęszczali na wydarzenia kulturalne (kino, spektakl), koszty biletów asystentek pokrywane były z funduszy projektowych. W 2022 roku ze wsparcia asystenta korzystały łącznie **22 osoby niepełnosprawne**.

Zadanie 2 - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania Bełchatów.

Do zadań opiekunek należy m. in. świadczenie pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych podopiecznych, opieka higieniczna, pielęgnacja zalecona przez lekarza, czynności wspomagające w kontaktowaniu się z otoczeniem. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone są od poniedziałku do piątku przez opiekunki zatrudnione w ramach umów o pracę (dofinansowanie) oraz przez jedną opiekunkę zatrudnioną na cały etat od marca 2022 r. w ramach wkładu własnego (do lutego 2022 r. w wymiarze ½ etatu). W soboty i niedziele zgodnie z zapotrzebowaniem usługi opiekuńcze realizował opiekun zatrudniony na podstawie umowy zlecenie. W 2022 roku ze wsparcia opiekunek korzystało łącznie **17 osób niesamodzielnych**.

Zadanie 3 - Rozszerzenie pracy świetlicy socjoterapeutycznej „STER” Bełchatów.

W ramach tego zadania dla dzieci uczęszczających do świetlicy zajęcia zostały wzbogacone poprzez rozszerzenie o kompetencje z j. angielskiego, matematyki, j. polskiego, świadomości i ekspresji kulturalnej, zajęcia z twórczej integracji oraz opiekuńczo-wychowawcze, zrealizowano łącznie 96,5 godzin dydaktycznych zajęć. Ponadto dzieci korzystały z zajęć sportowo-tanecznych, w ramach których uczęszczały na basen, ściankę wspinaczkową oraz zajęcia taneczne. W 2022 roku z zajęć w ramach projektu korzystało łącznie **29 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym**.

Zadanie 4 – Rozszerzenie pracy świetlicy środowiskowej „PROMYK” Bełchatów.

W ramach zadania dla dzieci uczęszczających do świetlicy zajęcia zostały rozszerzone o kompetencje z j. angielskiego, matematyki, j. polskiego, świadomości i ekspresji kulturalnej, zajęcia z twórczej integracji oraz opiekuńczo-wychowawcze, przeprowadzono łącznie 98 godzin dydaktycznych zajęć. Ponadto dzieci korzystały z zajęć sportowo- tanecznych, w ramach których uczęszczały na basen, ściankę wspinaczkową i zajęcia taneczne.

W 2022 roku z zajęć w ramach projektu korzystało łącznie **22 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym**.

W lipcu 2022 r. odbył się 7-dniowy obóz terapeutyczny w Ośrodku Wypoczynkowym „Nad Tanwią” w Żarach, w którym uczestniczyli wychowankowie świetlic „STER” i „PROMYK”.

Łączny koszt wydatków w 2023 r. wynosił **537.227,21 zł** (w tym środki unijne 424.763,37 zł + wkład własny 112.463,84 zł).

Projekt będzie realizowany do września 2023 roku.

4.2 Korpus Wsparcia Seniorów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie w ramach realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, moduł II, przekazał 150 seniorom powyżej 65-go roku życia z terenu Miasta Bełchatów opaski bezpieczeństwa wraz z zapewnieniem kompleksowej usługi w zakresie teleopieki. Z programu skorzystało łącznie 236 osób. W czasie świadczenia usługi teleopieki centrum monitorujące odebrało 312 zgłoszeń przy użyciu opaski, w tym:

- 310 zgłoszeń zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon, prośba o interwencję kogoś z otoczenia, pracownika socjalnego
- 2 zgłoszenia zakończone interwencją służb medycznych.

Na realizację Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2022 – wydatkowano kwotę 128.617,94 zł. Z powyższej kwoty opłacono:

- zakup opasek, 150 sztuk za kwotę- 84.240,00 zł
- usługę teleopieki -150 abonamentów za kwotę 17.517,60 zł
- premie, dodatki, nagrody dla 7 pracowników Ośrodka 26.860,34 zł

Uczestnicy otrzymali opaskę „SiDLY Care PRO”, która posiada m.in. funkcje:

- możliwość włączenia alarmu, przycisk SOS,
- wiadomość głosową do opiekuna,
- detektor upadku.

Producent firmy SiDLY sp z o.o. na spotkaniach z seniorami przedstawił funkcje oraz sposób użytkowania opasek. Pracownicy Ośrodka udzielali pomocy m.in. w zebraniu niezbędnej dokumentacji, bieżącym instruktażu dotyczącym obsługi opasek, wsparcia w sytuacji .

4.3 Opieka wytchnieniowa

Środki na realizację Opieki wytchnieniowej - edycja 2022 pozyskano z Funduszu Solidarnościowego w ramach zadania resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Usługa skierowana była do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób o znacznym stopniu niepełnosprawności niekorzystających z innych form usług. Miała ona za zadanie czasowe odciążenie ich od sprawowania tej opieki poprzez zapewnienie im wsparcia w codziennych obowiązkach, dzięki czemu uzyskali czas na odpoczynek i regenerację. Członek rodziny lub opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad dzieckiem/osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc nie ponosił odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.

Opiekę realizowano w miejscu zamieszkania klienta, dla 19 opiekunów. Zaplanowano świadczenie usług dla 17 osób, po 240 godzin usług na każdą osobę. Z uwagi na zdarzenia losowe uczestników podczas trwania Programu, które miały wpływ na realizację zadania, zrekrutowano dodatkowo 2 osoby. Usługa realizowana była przez firmę zewnętrzną, wyłonioną na podstawie zamówienia publicznego.

Łącznie zrealizowano 3.467 godzin usług. (czerwiec - grudzień 2022 roku).

Kwota dofinansowania: **138.680,00 zł.**

4.4 Edukacja i integracja kluczem do szczęśliwej rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie w okresie od września do grudnia 2022 r. realizował zadanie pod nazwą „Edukacja i integracja kluczem do szczęśliwej rodziny” finansowane z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego- dotacje 2022 w ramach konkursu „Samorząd przyjazny rodzinie 2022”.

Celem głównym projektu było wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu, zdobycie przez rodziców niezbędnej wiedzy na temat wpływu codziennych czynności na rozwój psychofizyczny dzieci, wzmocnienie relacji rodzic-dziecko. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

Działanie 1: Warsztaty edukacyjne z dietetykiem dla rodziców miały na celu wyjaśnienie rodzicom jak ważna dla rozwoju dziecka jest zbilansowana dieta i jaki wpływ mają regularne posiłki na rozwój procesów poznawczych, uczenia się i funkcjonowania społecznie dzieci. Wskazano konieczność czytania etykiet żywności, omówiono problemy zdrowotne, które mogą wynikać z niewłaściwego komponowania posiłków np. „baton

zamiast kanapki” (nadpobudliwość, zaburzenia zachowania i emocji, nadwrażliwość na bodźce itp.) **Zajęcia odbyły się w 2 grupach 10- osobowych.** Termin realizacji: 17.09.2022 r.

Działanie 2: Warsztaty kulinarne dla rodziców i dzieci- zdrowe śniadania i przekąski- zajęcia praktyczne, podczas których rodzice i dzieci nauczyli się jak komponować zdrowe posiłki i przekąski owocowe i warzywne oraz przygotowali przykładowe posiłki i omówili składniki, które były używane w komponowanych potrawach. Po przygotowaniu posiłków odbyła się degustacja przygotowanych potraw. **Zajęcia odbyły się w 2 grupach po 10 rodzin. Każdy uczestnik otrzymał kanapnik.** Termin realizacji: 25.09.2022 r.

Działanie 3: Warsztaty kulinarne dla rodziców i dzieci – smaczne koktajle- zajęcia praktyczne, podczas których omawiane były produkty używane do komponowanych soków i koktajli oraz zasady żywienia w zakresie przyjmowania odpowiedniej ilości płynów do prawidłowego funkcjonowania organizmu. Po przygotowaniu napojów odbyła się ich degustacja. Na potrzeby realizacji zadania zakupiono: artykuły spożywcze, owoce i warzywa oraz blender wolnoobrotowy. Warsztaty przeprowadzone zostały w pomieszczeniach placówki wsparcia dziennego – Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster”. **Każdy uczestnik otrzymał bidon- butelkę termiczną.** Zajęcia odbyły się w 2 grupach po 10 rodzin. Termin realizacji: 24.09.2022 r.

Działanie 4: Wyjazd edukacyjno-integracyjny. W ramach działania zorganizowano jednodniowy wyjazd edukacyjno-integracyjny po **Jurze Krakowsko- Częstochowskiej dla 46 osób** (w tym rodziców, dzieci i pracowników biorących udział w zadaniu). Termin realizacji: 01.10.2022 r.

Działanie 5: Zajęcia ceramiczne, podczas których dzieci miały możliwość wykonania dowolnej lub tematycznej pracy. Zajęcia miały formę ciekawego i twórczego spędzenia wolnego czasu. Zajęcia odbyły się w grupie 10 dzieci. Terminy realizacji: 08.10.2022 r., 22.10.2022 r., 05.11.2022 r., 26.11.2022 r., 03.12.2022 r., 17.12.2022 r.

Działanie 6: Warsztaty rodzinne- kolorowe masy plastyczne- zajęcia praktyczne, podczas których rodzice i dzieci poznali rodzaje mas plastycznych, sposoby ich tworzenia oraz możliwości ich wykorzystania w zabawie i edukacji. Wspólnie spędzony czas wpłynął na poprawę i wzmocnienie więzi rodzinnych. Zajęcia odbyły się w 2 grupach po 10 rodzin. Termin realizacji: 29.10.2022 r.

Działanie 7: Warsztaty rodzinne- kodowanie na dywanie- zajęcia praktyczne, podczas których rodzice i dzieci nauczyli się jak w formie zabawy rozwijać u dzieci umiejętności matematyczne i analitycznego myślenia. Dzięki uczestnictwu w zajęciach rodzice wraz z dziećmi w praktyczny sposób nabyli umiejętności kreatywnego spędzania czasu wolnego. Poznali nowe i ciekawe sposoby uczenia się poprzez gry i zabawy bez używania sprzętów współczesnej technologii informacyjnej. Zajęcia odbyły się w 3 grupach po 10 rodzin. Terminy realizacji: 10.12.2022 r., 04.12.2022 r.

Działanie 8: Warsztaty edukacyjne dla rodziców- zarządzanie budżetem domowym, podczas których rodzice nauczyli się jak planować budżet domowy, oszczędnie gospodarować mediami oraz posiadli niezbędne informacje o sposobach wyjścia z ewentualnych zadłużeń. Realizacja warsztatów miała na celu zwiększenie umiejętności w zakresie zarządzania budżetem domowym i prowadzenia gospodarstwa domowego. Zajęcia odbyły się w 2 grupach po 10 rodziców. Termin realizacji: 19.11.2022 r.

Działanie 9: Podniesienie kwalifikacji pracowników. W ramach zadania zostali przeszkoleni pracownicy pracujący bezpośrednio z rodzicami. Działaniami zostało objętych 6 pracowników (3 wychowawców świetlicy i 3 asystentów rodziny). Szkolenia odbyły się w zakresie:

- Kurs kwalifikacyjny z pedagogiki opiekuńczo- wychowawczej- 1 wychowawca świetlicowy.
- Kurs socjoterapii- 1 wychowawca świetlicowy.
- Szkolenie „Trening Umiejętności Społecznych”-1 wychowawca świetlicowy.
- Szkolenie „Metoda Kids Skills- Dam radę 3 asystentów rodziny.

Na w/w działania wydatkowano kwotę: 46.731,02 zł.

4.5 Projekty socjalne realizowane przez Dział Pomocy Środowiskowej

„Tradycje i zwyczaje Wielkanocne”

Projekt socjalny o charakterze integracyjnym dedykowany mieszkańcom Bełchatowa oraz osobom przybyłym z Ukrainy do naszego miasta, organizowany przez MOPS we współpracy z Muzeum Regionalnym w Bełchatowie. Celem projektu było poszerzenie oraz przybliżenie uczestnikom tradycji Świąt Wielkanocnych w kulturze polskiej i ukraińskiej (poznanie różnych technik i inspiracji zdobienia kraszanek/pisanek, integrowanie uczestników projektu poprzez wspólne dzielenie się tradycjami i zwyczajami wielkanocnymi, wspólne przygotowanie się do miłej i podniosłej atmosfery świątecznej). Osoby z Ukrainy uczestniczące w projekcie przybyły z Kijowa, Charkowa, Krzywego Rogu oraz Obwodu Ługańskiego i Donieckiego. W projekcie uczestniczyło 27 osób z Ukrainy oraz mieszkańcy naszego miasta. Termin i miejsce realizacji: 12 kwietnia 2022 r. - Muzeum Regionalne w Bełchatowie.

„Wakacje na wesoło”

Projekt o charakterze artystyczno-integracyjnym skierowany do polskich i ukraińskich dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców, organizowany przez MOPS we współpracy z MCK Bełchatów. W ramach realizacji projektu nastąpiło: aktywizowanie i integrowanie dzieci wraz z rodzicami z naszego miasta oraz osób przybyłych z Ukrainy, rozwijanie zainteresowań tanecznych i wokalnych poprzez naukę popularnego tańca „Belgijka” i „Jerusalem”, wspólne śpiewanie ulubionych polskich i ukraińskich piosenek dziecięcych oraz młodzieżowych, promowanie spędzania wolnego czasu rodziców z dziećmi, przełamywanie barier językowych i kulturowych w kontaktach z innymi osobami. W projekcie wzięło udział 59 osób (w tym 27 Polaków i 32 Ukraińców). Termin i miejsce realizacji: 16 lipca 2022 r.- plac i siedziba Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie

„Akademia Seniora”

Projekt socjalny długofalowy, realizowany przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie we współpracy z MCK Bełchatów o charakterze edukacyjno -profilaktyczno - integracyjnym, dedykowany Seniorom naszego miasta.

Założeniem projektu jest wyjście naprzeciw potrzebom Seniorów, integracji i wzmocnienia ich aktywności w życiu społecznym, a tym samym poprawy komfortu życia.

Działania mają na celu zwiększenie świadomości, wiedzy i umiejętności seniorów na temat zachowań mających wpływ na ich bezpieczeństwo. Ponadto mają przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu seniorów, wzmocnić ich samodzielność, zaradność i umiejętność w kwestii dbania o własne bezpieczeństwo, zdrowie, życie i mienie, poprzez propagowanie informacji z zakresu bezpieczeństwa w ramach prelekcji na temat zagrożeń oraz sposobów ich zapobiegania prowadzonych przez przedstawicieli Policji, Służby Zdrowia itp. Działania projektu tworzą okazję do spotkań i budowania więzi międzyludzkich oraz utworzenia grupy samopomocowej, która mogłaby funkcjonować po zakończeniu projektu .

Przewidziane w projekcie różnorodne formy działania: integrujące, rozwijające umiejętności i zainteresowania uczestników oraz wzmacniające aktywność psychofizyczną mogą wpłynąć na poprawę jakości życia seniorów oraz budowanie pozytywnego wizerunku tej grupy.

W 2022 r. w projekcie udział wzięły 52 osoby. Seniorzy uczestniczyli w prelekcji pt. „Profilaktyka zdrowia psychicznego dla Seniorów” oraz warsztatach pt. „Bezpieczeństwo w codziennym życiu i cyberprzestrzeni jako element zwiększający świadomość” oraz „Emocje- wróg czy przyjaciel”. Brali aktywny udział w ćwiczeniach rehabilitacyjnych oraz zajęciach z aerobiku i tańca. Seniorzy również zaangażowali się w pomoc przy pieczeniu zdobieniu ciast i pierników oraz tworzeniu dekoracji świątecznych wykorzystanych przy realizacji „Wigilii w tradycji polskiej i ukraińskiej”.

Spotkania realizowane były w MCK Bełchatów PGE Giganty Mocy oraz Centrum Współpracy i Inicjatyw Społecznych MCK Bełchatów. Termin realizacji projektu: od 22.10.2022 r. do 30.06.2023 r.

„Cukier pod kontrolą”

Projekt socjalny o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie przy współpracy z MCK Bełchatów PGE Giganty Mocy skierowany do mieszkańców naszego miasta. Założeniem projektu było zdobycie wiedzy na temat choroby cukrzycowej i możliwości reagowania na jej rozwój. Spotkanie poprowadziła edukatorka zdrowotna z Fundacji Diabeciaki, która przekazała informację na temat cukrzycy różnego typu oraz jak zapobiegać chorobie poprzez zmianę stylu życia u osób zdrowych. W trakcie spotkania odbyło się bezpłatne badanie dla uczestników projektu sprawdzające poziom cukru we krwi. W spotkaniu wzięło udział 11 osób. Termin i miejsce realizacji: 07 listopada 2022 r.- siedziba Centrum Współpracy i Inicjatyw Społecznych MCK Bełchatów.

„Wigilia w tradycji polskiej i ukraińskiej”

Projekt polegał na zorganizowaniu dla obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce z powodu wojny, spotkania z okazji Bożego Narodzenia z lokalną społecznością.

W spotkaniu udział wzięło 110 osób: 70 obywateli Ukrainy, 30 obywateli Polski oraz 10 gości zaproszonych (władze miasta, księża oraz przedstawiciele PCK). Projekt był realizowany w partnerstwie Polskiego Czerwonego Krzyża, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Muzeum Regionalnego.

Podczas Wigilii uczestnicy mieli okazję zjeść tradycyjne dania wigilijne i wspólnie spędzić czas w przyjaznej i świątecznej atmosferze. Dzięki uczestnictwu w spotkaniu każdy mógł poczuć magiczny czas zbliżających się świąt i oderwać się na chwilę od codziennych problemów. W ramach projektu zostały zorganizowane 4 działania:

Działanie 1: Przygotowanie ozdób świątecznych przez dzieci.

W dniu 03.12.2022 r. w Świetlicy Socjoterapeutycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zorganizowano warsztaty podczas których dzieci polskie i ukraińskie przygotowały kartki świąteczne oraz dekorowały pierniczki. Kolejne spotkanie odbyło się w dniu 07.12.2022 r. podczas którego dzieci wykonywały ozdoby świąteczne (wianuszki). Zajęcia w ramach wolontariatu przeprowadzili wychowawcy świetlicy (pracownicy MOPS).

Działanie 2: Przygotowanie ozdób świątecznych przez dorosłych.

W dniu 17.12.2022 r. w Muzeum Regionalnym przeprowadzono warsztaty podczas których uczestnicy przygotowali stroiki oraz ozdabiali pierniki. Prace wykonane w ramach warsztatów zostały wykorzystane do dekoracji stołów w trakcie świątecznego wigilijnego spotkania z uroczystym koncertem kolęd i pastorałek polskich i ukraińskich w dniu 20.12.2022 r. Zajęcia w ramach wolontariatu przeprowadzili pracownicy Muzeum Regionalnego w Bełchatowie i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Działanie 3: Wspólne pieczenie ciast i pierników.

W dniu 12.12.2022 r. odbyło się wspólne pieczenie pierników, a 19.12.2022 r. wspólne pieczenie ciast według przepisów polskich i ukraińskich. Warsztaty odbyły się w MCK-u w pomieszczeniach przystosowanych do prowadzenia warsztatów kulinarnych. Degustacja wypieków miała miejsce podczas świątecznego spotkania.

Działanie 4: Świąteczne spotkanie wigilijne z uroczystym koncertem kolęd i pastorałek polskich i ukraińskich.

Spotkanie Wigilijne odbyło się w dniu 20.12.2022 r. w wynajętej sali Miejskiego Centrum Kultury w Bełchatowie. W trakcie spotkania życzenia przekazali m.in. Prezydent Miasta Bełchatowa Pani Mariola Czechowska oraz księża. Zaprezentowana została prelekcja multimedialna przygotowana przez pracownika z Muzeum Regionalnego, na temat tradycji wigilijnych polskich i ukraińskich. W magiczny nastrój uczestników wprowadziło kołędowanie wykonawców polskich i ukraińskich. Podczas wspólnego spotkania odbyła się konsumpcja wcześniej upieczonych ciast i pierników oraz potraw świątecznych.

Do dekoracji stołów zostały wykorzystane ozdoby wykonane w działaniach warsztatowych. W trakcie spotkania Mikołaj przekazał drobne upominki świąteczne, a także zestawy kosmetyczne przekazane przez sponsora.

W wyniku realizacji projektu nastąpiła integracja społeczności z Ukrainy i Polski oraz wymiana doświadczeń kulturowych i tradycji świątecznych.

Powyższe projekty realizowane były przez pracowników socjalnych a koordynowane przez osobę zajmującą samodzielne stanowisko ds. projektów socjalnych.

Pracownicy socjalni od 2017 roku kontynuują projekt „**Ocalić od zapomnienia**” w ramach którego porządkowane są groby osób bezdomnych, których sprawieniem pogrzebu zajmował się MOPS. W pracach biorą udział uczniowie z bełchatowskich szkół, w renowacji nagrobków pomaga Centrum Kształcenia Zawodowego.

MOPS wspólnie z miejską spółką PEC brał udział w akcji „**Wymiana ciepła**”, która polegała na przyjmowaniu w okresie zimowym ciepłych ubrań i przekazywaniu ich potrzebującym. W ramach akcji każdy, kto miał zimowe ubrania mógł je powiesić na specjalnych wieszakach umiejscowionych m.in. w MOPS przy ul. Staszica, z kolei osoby, które potrzebowały ciepłej odzieży, mogły ją sobie stamtąd zabrać.

4.6 Projekt socjalny realizowany przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej

„eMOCje na celowniku”

Projekt skierowany był do rodziców i dzieci w wieku 8 - 14 lat z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i korzystających z zajęć organizowanych w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster”. Głównym celem projektu było zapoznanie dzieci z podstawowymi emocjami oraz zwiększenie świadomości rodziców na temat depresji. Koncepcją projektu było uzyskanie przez rodziców wiedzy na temat niepokojących zachowań, które mogą wywołać zaburzenia chorobowe oraz nauczenie dzieci wyrażania i radzenia sobie z emocjami w sposób akceptowany przez środowisko rówieśnicze i dorosłych. W projekcie udział wzięło 11 rodziców i 10 dzieci w przedziale wiekowym 9 – 13 lat.

4.7 Wsparcie dla obywateli Ukrainy

W 2023 r. na działalność Ośrodka i zakres realizowanych zadań duży wpływ miała wojna w Ukrainie. Od momentu rosyjskiej agresji na Ukrainę i napływu do naszego miasta ludności ukraińskiej, Ośrodek wszechstronnie wspierał przybywających uchodźców wojennych. Najważniejszą potrzebą w kryzysie uchodźczym było zadbanie o zaspokojenie podstawowych potrzeb w tym wyżywienia, bezpiecznego miejsca zamieszkania, zabezpieczenia środków higienicznych, chemicznych, odzieży i obuwia. Działania Ośrodka wpisywały się w założenia przyjęte przez Miasto Bełchatów wykorzystania w pełni potencjału i zasobów dostępnych na terenie miasta, w tym zasobów miejskich instytucji, organizacji, firm oraz osób prywatnych. Wymagało to podjęcia wielu decyzji w celu ustalenia zasad współpracy pomiędzy jednostkami oraz dopasowania wsparcia adekwatnego do osób potrzebujących. W tym zakresie tutejszy Ośrodek aktywnie współpracował z pracownikami Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Bełchatowa, Straży Miejskiej, Ochotniczą Strażą Pożarną, Związkiem Harcerstwa Polskiego oraz Polskim Czerwonym Krzyżem oddział w Bełchatowie, głównie w zakresie zabezpieczenia miejsc zakwaterowania indywidualnego i grupowego, dostarczenia niezbędnego sprzętu/wyposażenia, odzieży itp.

W okresie od 24 lutego 2022r. pracownicy Ośrodka podejmowali m.in. następujące działania:

- udzielanie informacji obywatelom Ukrainy w zakresie schronienia, udzielanej pomocy finansowej i niefinansowej, w zakresie możliwości uzyskania niezbędnych produktów żywnościowych, higienicznych;
- przyjmowanie wniosków o wypłatę jednorazowego świadczenia 300 zł;
- segregacja odzieży, art. spożywczych, chemicznych, itp., pochodzących ze zbiórek i przygotowywanie „pakietów startowych” z przeznaczeniem dla kobiet, mężczyzn i dzieci w różnych grupach wiekowych;
- organizowanie wolontariuszy do pomocy przy tłumaczeniu z języka polskiego na ukraiński i z ukraińskiego na polski;
- przyjmowanie wniosków o świadczenia pieniężne 40 zł;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami ukraińskimi w celu przyznania świadczeń;
- informowanie o miejscach pracy i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia;
- prowadzenie pracy socjalnej, poradnictwa, udzielanie wsparcia emocjonalnego;
- udzielanie informacji o pomocy lekowej i kontaktowanie się z Polskim Czerwonym Krzyżem oddz. Bełchatów celem realizacji recept;

- nadzór nad właściwą realizacją obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletnich dzieci, które przybyły do miasta bez rodziców (ustanowiono 16 opiekunów tymczasowych dla 23 dzieci);
- udział w pozyskiwaniu i przekazywaniu informacji o możliwej pomocy m.in. w zakresie zakwaterowania oraz sporządzanie sprawozdań i informacji z zakresu udzielanego wsparcia;
- uczestnictwo w przekazywaniu osobom potrzebującym darów pochodzących ze zbiórek publicznych i darowizn tj. odzieży i obuwia, środków czystości i higieny osobistej, zabawek, pampersów itp. zarówno w utworzonym w MOPS punkcie jak i w innych miejscach zbiórek.
- przyjmowanie wniosków i wydawanie żywności w ramach Banku Żywności;
- podejmowanie dodatkowych działań na rzecz integracji uchodźców wojennych ze społecznością lokalną poprzez realizowane projekty socjalne pn. „Tradycje i zwyczaje Wielkanocne”, „Wakacje na wesoło”, „Wigilia w tradycji polskiej i ukraińskiej” (opis w punkcie 4.5), a dzieci wzięły udział w „Zajęciach wakacyjnych i świetlicowych” (opis w punkcie 3.4).

Pracownicy Ośrodka pozyskali darowiznę od firmy Procter&Gamble o wartości ok. 300 tys. zł., która była wydawana w każdą środę w budynku Miejskiego Centrum Kultury „GWAREK” os. Dolnośląskie 204. Obywatele ukraińscy otrzymywali artykuły według zgłaszanych potrzeb. Wydawanie artykułów chemii gospodarczej P&G rozpoczęto w dniu 18.05.2022r., a zakończyło się 18.01.2023r., tj. przez 36 kolejnych tygodni. Z pomocy firmy skorzystało łącznie **1.048 osób**, w tym 476 kobiet, 47 mężczyzn i 525 dzieci. Założono **463 karty ewidencji**. Firma Procter&Gamble przekazała: pieluchy jednorazowe, chusteczki nawilżane, szampony, maski i odżywki do włosów, żele oraz kapsułki do prania, płyny do naczyń, maszynki do golenia, środki higieny osobistej. Natomiast, we współpracy ze Stowarzyszeniem Centrum Wsparcia Społecznego, które pozyskało środki finansowe z „Fondation de France”, pracownicy Ośrodka przekazali łącznie **120 paczek żywnościowych i 120 paczek z art. chemicznymi** oraz wyposażyli w meble i niezbędny sprzęt **3 lokale mieszkalne** w których zamieszkali uchodźcy.

Świadczenia realizowane przez Ośrodek

- Obywatele Ukrainy, którzy przekroczyli terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po 24 lutym 2022 r. zostali wpisani do rejestru PESEL mogli ubiegać się o jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości **300,00 zł** przeznaczone na utrzymanie, a w szczególności na pokrycie wydatków na odzież, żywność, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Z takiej formy pomocy skorzystało w 2022 r. **989 osób na łączną kwotę 296.700,00zł.**
- W 2022 r. pomocą w formie dożywiania w szkołach i przedszkolach objęto **156 dzieci** z terenu Ukrainy, na ten cel wydatkowano kwotę **48.287,28zł.** Każde dziecko miało możliwość skorzystania z pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny. Po tym czasie, dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, mogła być kontynuowana zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. W przypadku dzieci uczęszczających do przedszkola przyznawane były zasiłki celowe na pokrycie kosztów wyżywienia. Na ten cel wydatkowano kwotę **5.094,80 zł dla 12 rodzin** (21 świadczeń).
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przewiduje możliwość ubiegania się o zasiłki i świadczenia przyznawane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych. Przyznano:
 - zasiłki celowe dla 20 rodzin (36 świadczeń) na łączną kwotę **4.140 zł,**
 - zasiłki okresowe dla 20 rodzin (44 świadczenia) na kwotę **27.745,92 zł,**
 - świadczenia rodzinne dla 69 osób na kwotę **114.603,52 zł.**
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie zajmował się wypłatą świadczenia pieniężnego osobom fizycznym, które zapewniały na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy w wysokości **40,00 zł.** Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania Ukraińcom płatne jest nie dłużej niż przez 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli w danym miejscu zakwaterowanie miało miejsce nie od razu po przyjeździe, ale np. dopiero po upływie kilku dni, okres za który można otrzymać świadczenie jest

odpowiednio skracany. W szczególnych przypadkach gmina może wydłużyć wypłatę świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni tj.:

- osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności lub stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- osobom posiadającym dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności,
- kobietom, które ukończyły 60 rok życia oraz mężczyznom, którzy ukończyli 65 rok życia,
- kobietom w ciąży,
- osobom wychowującym dziecko do 12 m-ca życia,
- osobom samotnie sprawującym opiekę na terytorium RP opiekę nad trojgiem lub więcej dzieci,
- małoletnim, którzy przed przybyciem na terytorium RP byli umieszczeni w pieczy zastępczej.

L.p.	Rodzaj dodatku	2022		
		Liczba wniosków	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
1.	Zapewnienie pobytu dla obywateli Ukrainy	780	2 346	3 170 360,00

- Obywatele Ukrainy, przebywający na terenie Bełchatowa, mogli skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej.

5. USŁUGI

5.1 Usługi opiekuńcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób świadczy trzy formy usług:

- 1) **Usługi opiekuńcze**
- 2) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie rehabilitacji**
- 3) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Zakres świadczonych usług jest ustalany indywidualnie w zależności od potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Realizacja powyższych świadczeń umożliwia osobom starszym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swoim środowisku zamieszkania. Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w 2022 r. objęto **170 osób**, w tym **59** osoby chore leżące, **19** osób wymagających podwójnych wejść i zwiększonej liczby godzin oraz **18** osób wymagających podwójnej obsady opiekunek. Do obowiązku opiekunek należą w szczególności czynności z zakresu: zapewnienia higieny osobistej i otoczenia, przygotowania posiłków z uwzględnieniem odpowiedniej diety, robienia zakupów, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, wykonywania innych zabiegów pielęgnacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń, podtrzymywania kondycji psychofizycznej chorego.

Do zadań rehabilitanta należy wykonywanie ćwiczeń usprawniających, odpowiednio dostosowanych do jednostki chorobowej, stanu zdrowia chorego z uwzględnieniem wskazań i przeciwwskazań lekarskich. Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie rehabilitacji fizycznej objęto **47** osób, z czego **17** osób ze względu na rodzaj schorzenia skorzystało z tej pomocy i pomocy w formie usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są dla osób chorych psychicznie najczęściej z rozpoznaniem organicznych zaburzeń psychicznych, psychoz z kręgu schizofrenii, zaburzeń afektywnych w ich miejscu zamieszkania. Usługi dostosowane są do szczególnych potrzeb tych osób i świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Forma pomocy	2022		
	Liczba osób	Liczba godzin	Łączny koszt usług (zł)
Usługi opiekuńcze	123	21.859,5	1.319.991,19
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w formie rehabilitacji fizycznej	47	2.331	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	13	3.214,5	104.016,79

5.2 Domy Pomocy Społecznej

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2022 roku w DPS przebywały 92 osoby w tym:

- na pobyt stały - 83 osoby,
- na pobyt okresowy - 9 osób.

Od stycznia do grudnia 2022 roku w domach pomocy społecznej zostało umieszczonych 20 osób.

W miejscu interwencyjnym przebywały 3 osoby.

Domy pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy miasta Bełchatowa

Lp	Dom Pomocy Społecznej	Liczba osób w ciągu roku	Średni miesięczny koszt (zł)		Kwota wzrostu (zł)
			2021	2022	
1.	dla przewlekle somatycznie chorych w Bełchatowie	33	4.266,33	4.661,65	395,32
2.	dla przewlekle psychicznie chorych w Zabłotach	17	4.407,77	4.672,68	264,91
3.	dla przewlekle psychicznie chorych w Łochyńsku	9	4.490,00	5.010,00	520,00
4.	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Rożdżalach	7	4.594,29	5.111,24	516,95
5.	niepubliczny DPS „HAPPY PORT” w Poniatowie	5	3.800,00	4.800,00	1.000,00
7.	dla osób podeszłym wieku w Kleszczowie	5	3.450,00	3.800,00	350,00
8.	dla przewlekle psychicznie chorych w Skrzynnie	4	3.957,25	4.244,28	287,03
9.	dla przewlekle psychicznie chorych w Radziechowicach	2	4.218,00	4.564,14	346,14
10.	dla przewlekle somatycznie chorych w Raciborowicach	1	3.700,00	4.500,00	800,00
11.	dla przewlekle somatycznie chorych w Zgierzu	1	4.567,27	5.210,74	643,47
12.	Niepubliczny DPS „Przystań” we Wronikowie	1	4.100,00	4.500,00	400,00
13.	dla przewlekle somatycznie chorych w Drzewicy	1	3.921,00	4.398,00	477,00

14.	dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie w Lipsku	1	4.282,53	4.795,62	513,09
15.	dla osób upośledzonych intelektualnie w Przasnyszu	1	4.116,08	4.496,59	380,51
16.	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Brwinowie	1	6.740,00	7.200,00	460,00
17.	dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku „Anders – Dom Seniora” w Studziankach	1	4.250,00	4.700,00	450,00
18.	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Lisowicach	1	4.593,00	5.063,00	470,00
19.	dla osób przewlekle psychicznie chorych w Kochanowie „Złota Rybka”	1	3.500,00	3.800,00	300,00
20.	Centrum Rehabilitacyjno – Opiekuńcze DPS w Łodzi	1	4.692,00	4.903,00	211,00
Łącznie		92			

Do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS zobowiązany jest:

- 1) mieszkaniec domu w wysokości nie wyższej niż 70% posiadanego dochodu.
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi. Odpłatność osób zobowiązanych ustalana jest w zależności od sytuacji rodzinnej i dochodowej. Odpłatność jest ustalana:
 - w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód na osobę przekracza 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. w 2022 r.- 2.328,00 zł (776zł x 300%), przy czym kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy czym kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. w 2022 r.- 1.800,00 zł (600złx300%).
 Dochody z tytułu odpłatności osób zobowiązanych w roku 2022 r. stanowiły kwotę **149.931,03 zł**
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy pomiędzy średniomiesięcznym kosztem utrzymania a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i rodzinę. Najczęściej osobami kierowanymi do domów pomocy społecznej są osoby samotne, mające niskie świadczenia emerytalne lub rentowe, stąd duży ciężar tych opłat spoczywa na gminie. Wydatki poniesione za osoby przebywające w DPS:

Domy Pomocy Społecznej		
Rok	Liczba osób	Kwota
2020	84	2.198.766,33 zł
2021	87	2.505.780,78 zł
2022	92	2.912.600,33 zł

Wydatki gminy pomniejszone o dochody w 2022 roku wyniosły **2.762.669,30 zł**.

Biorąc pod uwagę wszystkie DPS-y, do których byli kierowani mieszkańcy naszego miasta, średni koszt pobytu w DPS wynosił odpowiednio:

- w 2020 roku – 3.862,47 zł (wzrost o 348,13 zł do roku poprzedniego),
- w 2021 roku- 4.297,03 zł (wzrost o 434,56 zł do roku poprzedniego),
- w 2022 roku- 4.521,55 zł (wzrost o 224,52 zł do roku poprzedniego).

6. Przeciwdziałanie przemocy

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bełchatowie została wyodrębniona komórka organizacyjna -Zespół ds. przeciwdziałania przemocy. Pracownicy Zespołu (koordynator, psycholog- pełniąca funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, dwóch pracowników socjalnych i pedagog), zajmują się obsługą organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w środowisku oraz pracują z rodzinami dotkniętymi przemocą. Cyklicznie, cztery razy w roku, pracownicy ZPP i członkowie grup roboczych, korzystają z superwizji z certyfikowanym superwizorem oraz uczestniczą w szkoleniach z zakresu pracy z osobami uwikłanymi w przemoc, celem podnoszenia kwalifikacji, doskonalenia nabytych już umiejętności i oceny swojej pracy.

Działania Zespołu obejmują, w szczególności:

- organizowanie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- koordynowanie działań podejmowanych w ramach procedury Niebieskie Karty, w tym ustalanie terminów spotkań grup roboczych, zapisy do specjalistów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia z psychologiem i pedagogiem – specjalistą ds. pracy z osobami uwikłanymi w przemoc,
- prowadzenie obszernej dokumentacji związanej z pracami zespołu oraz grup roboczych:
- prowadzenie korespondencji, tj. wysyłanie wniosków o oddelegowanie członków grup roboczych, wezwań dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy, zaproszeń dla osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą, zaświadczeń, pism do różnych instytucji,
- wypełnianie formularzy „Niebieskich Kart C i D”, sporządzanie indywidualnych planów pomocy, notatek służbowych, protokołów posiedzeń i zakończenia procedury),
- przesyłanie kserokopii dokumentacji z procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji prowadzenia postępowań przez Policję, prokuraturę i sąd,
- sporządzanie sprawozdań, analiz zjawiska przemocy w oparciu o dane zawarte w formularzach „Niebieskie Karty” i zebraną dokumentację,
- organizację szkoleń i superwizji dla pracowników MOPS.

W 2022 roku aktywne były 204 procedury „Niebieskie Karty”, prowadzone w 146 rodzinach. 147 procedur „Niebieskie Karty” wszczęto w roku 2022, 57 kontynuowane z 2021 r. W porównaniu do roku 2021, w którym liczba wynosiła 135, nastąpił wzrost o 8,89%.

W 2022 r. zakończono procedurę „Niebieskie Karty”:

- w 123 przypadkach wobec stwierdzenia ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego jej stosowania oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- w 6 przypadkach zakończenie nastąpiło w związku z brakiem zasadności podejmowania działań.

W 2022 r. odbywały się stacjonarnie spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych, monitorowano sytuację rodzin w ich miejscu zamieszkania, udzielano poradnictwa specjalistycznego (m.in. socjalnego, psychologicznego, prawnego) w bezpośrednim kontakcie z osobami uwikłanymi w przemoc. Swoją działalność kontynuowała Grupa Radzenia Sobie z Przemocą „Azymut”, prowadzona przez psychologa i pedagoga – konsultanta ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagające te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W zależności od celu udzielonego wsparcia wyróżniamy mieszkania chronione treningowe i mieszkania chronione wspierane. Zasady organizacji i funkcjonowania mieszkania chronionego określa ustawa o pomocy społecznej oraz Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań chronionych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 159/2020 Prezydenta Miasta Bełchatowa Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Bełchatowie przekazało do odpłatnego używania lokal nr 4 przy ul. Pabianickiej 25 w Bełchatowie z przeznaczeniem na mieszkanie chronione treningowe.

Lokal składa się z pokoju z aneksem kuchennym, 1 pokoju, łazienki z WC o łącznej powierzchni użytkowej 46,00 m². W sierpniu 2020 r. podpisana została umowa najmu, a następnie lokal przygotowany do zamieszkania (dokonano w tym czasie niezbędnych zakupów i montażu wyposażenia).

Z tytułu używania lokalu Najemca (MOPS) uiszcza miesięcznie: czynsz, zaliczkę za dostawę zimnej wody, zaliczkę za odprowadzenie ścieków wg wskazań wodomierza, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłatę za punkt pomiarowy- wodomierz główny, opłatę za energię elektryczną. Ponosi także koszty zakupu innych materiałów i wyposażenia.

Uchwałą Nr XXVI/183/20 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 30 września 2020 r. zostały ustalone szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym.

Zarządzeniem nr 76/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie z dnia 29 grudnia 2021 ustalono koszt pobytu w mieszkaniu chronionym w 2022 r w wys. 400,00 zł miesięcznie.

W 2022 roku z pobytu w mieszkaniu skorzystały łącznie 4 osoby.

III. WSPIERANIE RODZINY

1. Asystent rodziny

Asystenci rodziny obejmują wsparciem rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Asystent **wspiera rodzinę**, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci oraz zapewniła poczucie bezpieczeństwa i warunki prawidłowego rozwoju dziecka. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

Praca asystenta jest zindywidualizowana, dostosowana do potrzeb danej rodziny i polega w szczególności na: wzmocnieniu kompetencji poszczególnych członków rodziny, wzbudzaniu wiary we własne możliwości, motywowaniu do podejmowania działań, uznawanych do tej pory za niemożliwe, pokazuje i doradza jak wykonywać obowiązki domowe, gospodarować budżetem.

Asystent rodziny wykonuje pracę zarówno w miejscu zamieszkania jak i poza nim. Ma przez to możliwość dogłębnego poznania i zdiagnozowania przyczyn trudnej sytuacji i źródeł problemów w rodzinie. Asystent pracuje w zadaniowym systemie czasu pracy, co pozwala na dostosowanie się do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb.

W 2022 r. asystą było objętych **46 rodzin**, w których przebywało **89 dzieci**. Dwóch asystentów miało pod swoją opieką po 15 rodzin, a jeden asystent 16 rodzin. Sześć rodzin zostało zobowiązanych do współpracy przez Sąd, natomiast 40 rodzin zostało objętych asystentem rodziny na wniosek pracowników socjalnych.

Liczba asystentów i rodzin współpracujących

	2020	2021	2022
Liczba asystentów	3	3	3
Liczba rodzin	38	44	46
Liczba dzieci w rodzinach	74	82	89

Okres współpracy z rodzinami objętymi opieką asystenta rodziny

Okres współpracy	Liczba rodzin		
	2020	2021	2022
do 3 miesięcy włącznie	8	3	3
od 4 miesięcy do 1 roku	12	20	13
powyżej 1 roku	18	21	30
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną	13 miesięcy	16 miesięcy	17 miesięcy

Liczba rodzin, z którymi została zakończona współpraca

Powód zakończonej współpracy	Liczba rodzin		
	2020	2021	2022
Osiągnięcie założonych celów	5	9	9
Zakończenie współpracy przez rodziny	1	3	9
Zmiana miejsca zamieszkania	4	2	1
Brak efektów współpracy (odebranie dziecka)	2	1	3
Łącznie:	12	15	22

2. Terapeuta rodziny

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej udzielane jest wsparcie terapeuty rodzinnego. Systemowa terapia rodziny może stanowić źródło pomocy dla poszczególnych członków rodziny. Często problemy wynikają z niewłaściwego funkcjonowania rodziny jako całości, są one także źródłem powstawania trudności w realizacji zadań systemu rodzinnego.

Spotkania z terapeutą polegają na:

- pomocy osobom i rodzinom w pokonywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin, w tym problemów wychowawczych w rodzinach naturalnych i zastępczych, problemów związanych z opieką nad osobą niepełnosprawną oraz prowadzeniu terapii rodzinnej w nurcie psychologii systemowej,
- świadczeniu konsultacji z zakresu psychoterapii i mediacji w konfliktach rodzinnych,
- analizowaniu przyczyn kryzysu w rodzinie w świetle tradycji rodzinnych (mity i rytuały, geonogram),
- wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- prowadzeniu psychoterapii rodzin w kryzysie, terapii par i małżeństw oraz terapii indywidualnej,
- motywowaniu do zmian oraz podejmowania działań zmierzających do poprawy sytuacji rodziny,
- formułowaniu zadań dla członków rodziny celem poprawy funkcjonowania,
- pomocy w nabyciu umiejętności prawidłowego porozumiewania się w rodzinie,
- udzielaniu wsparcia emocjonalnego rodzinom i osobom indywidualnym w trudnych sytuacjach społecznych, ekonomicznych i zdrowotnych.

Liczba porad terapeuty rodzinnego

Lp.	Rodzaj udzielonego wsparcia	Liczba porad		
		2020	2021	2022
1.	Konsultacje dla mieszkańców Bełchatowa	221	322	289
2.	Spotkania terapeutyczne	410	513	472
3.	Spotkania kontrolne	8	18	84
4.	Konsultacje udzielone pracownikom w sprawach klientów	103	120	168
Łącznie:		742	973	1 013

W 2022 roku 254 osoby skorzystały ze wsparcia terapeuty rodzinnego, w tym 177 osób dorosłych i 77 dzieci

Spotkania z terapeutą mogą odbywać się w następujących formach:

- konsultacji,
- terapii rodzinnej,
- terapii pary,
- interwencji kryzysowej,
- negocjacji rozwodowych,
- psychoterapii indywidualnych,
- mediacji.

W spotkaniach z terapeutą powinni uczestniczyć wszyscy członkowie rodziny i dążyć do odnalezienia źródła kryzysu oraz sposobów na jego pokonanie.

Lp.	Psychoterapia	2022
1.	Terapia rodzinna	15 rodzin
2.	Terapia par i małżeństw	12 rodzin
3.	Terapia indywidualna	15 osób
4.	Spotkania kontrolne	24 rodziny
Suma procesów terapeutycznych		66

3. Piecza zastępcza

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie współfinansuje pobyt dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej.

Liczba dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej za które MOPS współfinansował koszty pobytu

Lp.	Formy pieczy zastępczej	Liczba dzieci		
		2020	2021	2022
1.	Rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	6	8	9
2.	Rodzina zastępcza spokrewniona	41	46	51
3.	Rodzina zastępczej niezawodowa	6	6	6
4.	Rodzina zastępcza zawodowa	3	1	2
5.	Ośrodek interwencyjno – socjalizacyjny (OIS)	7	7	8
6.	Dom dziecka	6	5	7
7.	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny (IOP)	-	3	1
8.	Zakład leczniczo - opiekuńczy	3	1	3
9.	Placówka opiekuńczo - terapeutyczna	-	-	1
Łącznie:		72	77	88

Wysokość kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, współfinansowanych przez MOPS

Lp.	Miejsce pobytu dzieci	Kwota (zł)
1.	Pogotowie rodzinne	15.825,03
2.	Ośrodek interwencyjno-socjalizacyjny (OIS)	135.292,20
3.	Rodzina zastępcza spokrewniona	168.419,69
4.	Rodzina zastępcza niezawodowa	39.239,28
5.	Dom dziecka	114.203,80
6.	Zakład leczniczo - opiekuńczy	47.658,48
7.	Rodzina zastępcza zawodowa	5.482,13
8.	Placówka opiekuńczo - terapeutyczna	61.429,50
9.	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny (IOP)	3.829,53
Inne koszty związane z pobytem dziecka w pieczy zastępczej		Kwota (zł)
10.	Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych	34.838,17
11.	Utrzymanie dziecka niepełnosprawnego	6.485,00
12.	Osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki na dziećmi	798,30
13.	Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjętego dziecka	1.575,00
Łącznie:		635.076,11

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej gmina przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Świetlice „Ster” i „Promyk”

Rodzinom, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - obok wsparcia asystenta rodziny - ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 11 ust. 1, zapewnia również pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Pomoc tę gmina realizuje przede wszystkim poprzez prowadzenie placówek wsparcia dziennego, których zasadniczym celem działania jest głównie poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania wychowanków w środowisku rodzinnym i najbliższym otoczeniu społecznym.

W celu wsparcia funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodziny, MOPS prowadzi dwie placówki wsparcia dziennego: Świetlicę Socjoterapeutyczną „Ster” ul. Okrzei 1a i Świetlicę Środowiskową „Promyk” ul. Żeromskiego 2.

W 2022 r. placówki te objęły wsparciem 79 dzieci w wieku od 6 do 15 lat, w tym:

- Świetlica Socjoterapeutyczna „Ster” – 53 dzieci
- Świetlica Środowiskowa „Promyk” – 26 dzieci

Świetlice „Ster” i „Promyk” zapewniają pomoc i wsparcie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na: niepełnosprawność, długotrwałą lub ciężką chorobę, ubóstwo, sieroctwo, bezradność i obniżone umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych, wielodzietnych oraz ze względu na alkoholizm i inne uzależnienia, dysfunkcje w pełnieniu ról rodzicielskich, przemoc.

Zadania Świetlic opierały się na realizacji zadań regulaminowych, w szczególności:

- organizacji opieki i wychowania, w tym przede wszystkim pomoc dzieciom w nauce, ukierunkowaną na eliminowanie zaniedbań dydaktycznych, fobii szkolnej, zmniejszanie deficytów edukacyjno-rozwojowych, zaburzeń społecznych i zachowania;
- prowadzeniu zajęć edukacyjnych, plastycznych, teatralnych, socjoterapeutycznych, sportowo – rekreacyjnych, konkursów edukacyjnych, zajęć profilaktycznych rozwijających kluczowe kompetencje społeczno-emocjonalne oraz w obszarze eliminowania m.in. cyberprzemocy;
- realizowaniu programów związanych z ogólnokrajowymi kampaniami promującymi zdrowy i bezpieczny styl życia,
- prowadzeniu zajęć o charakterze kulturalno – oświatowym, rozwijającym szacunek do tradycji oraz umiejętności budowania i podtrzymywania prawidłowych relacji.

Ze środków **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** zrealizowano następujące zadania:

Zadanie pn. Świetlica Socjoterapeutyczna „Ster” w ramach którego sfinansowano:

- zajęcia korekcyjno- kompensacyjne i rozwojowe prowadzone przez pedagoga i logopedę - łącznie 150 godz.,
- terapię zaburzeń prowadzoną przez psychologa- łącznie 100 godz.,
- wyżywienie (podwieczorki) dla 53 dzieci oraz paczki świąteczne.

Zadanie pn. Świetlica Środowiskowa „Promyk” w ramach którego sfinansowano:

- terapię zaburzeń prowadzoną przez psychologa i logopedę- łącznie 80 godz.,
- wyżywienie (podwieczorki) dla 26 dzieci oraz paczki świąteczne.

Zadania pn. „Wakacje ze Sterem”, „Wakacje z Promykiem” oraz „Zajęcia wakacyjne i świetlicowe dla dzieci z Ukrainy” w zakresie których zorganizowany został wypoczynek dla dzieci. Celem wypoczynku było promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie kluczowych umiejętności i postaw społecznych, podnoszenie sprawności fizycznej, rozwijanie turystyki i krajoznawstwa oraz kształtowanie i rozwijanie zainteresowań.

Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 14.00. Zorganizowano dwa turnusy:

- Wakacje ze Sterem w terminie 04-15 lipca 2022 r. (35 dzieci),
- Wakacje z Promykiem w terminie 18-29 lipca 2022 r. (35 dzieci).

Dzieci uczestniczyły w zajęciach edukacyjno – rozwojowych zorganizowanych w Muzeum Regionalnym w Bełchatowie i Zamku Królewskim w Piotrkowie Tryb. Zwiedziły Kopalnię Węgla Brunatnego w Bełchatowie wraz z tarasem widokowym oraz ścieżkę ekologiczną Borowiny. Wzięły udział w zajęciach kulinarnych w Muzeum Marcepanu, Muzeum Lodów, projekcjach filmowych w Kinie Kultura i Kinie Helios. Korzystały z atrakcji rekreacyjno – sportowych na Górze Kamieński, basenie Hotelu Wodnik a także sali zabaw CandyPark w Rzgowie. Natomiast funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie przeprowadzili zajęcia edukacyjne na temat „Bezpieczne wakacje”. Dzieci utrwaliły sobie zasady pierwszej pomocy przedmedycznej, uzyskały wiedzę o bezpiecznych i skutecznych sposobach reagowania i udzielania pomocy, bezpieczeństwie podczas wycieczek pieszych i autokarowych, bezpiecznym korzystaniu z drogi, bezpiecznych zachowań w nawiązywaniu nowych znajomości wakacyjnych oraz poznały zagrożenia, jakie stanowi swobodny dostęp do sieci internetowej.

Zajęcia wakacyjne zostały rozszerzone o program dla dzieci z miast partnerskich tj. Nowogrodu Wołyńskiego oraz Jużnoukraińska. 9 dzieci wraz z opiekunem (10 os.) zakwaterowano w Ośrodku Sportu i Rekreacji Wawrzkowizna. W ramach pobytu zaproszeni uczestniczyli wraz z bełchatowskimi dziećmi w zajęciach stacjonarnych zorganizowanych w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster” oraz w wycieczkach.

Ponadto dzieci poznały historię miasta i regionu, a podczas wycieczki do KWB w Bełchatowie i zwiedzania wirtualnej ekspozycji w Gigantach Mocy, również historię kopalni węgla brunatnego. Uczestniczyły w projekcjach filmowych w Kinie Kultura w jęz. ukraińskim.

W grudniu w ramach integracji dzieci zorganizowano dwa warsztaty integracyjno – arteterapeutyczne o tematyce Świąt Bożego Narodzenia. Dzieci ozdabiały pierniki świąteczne, wykonywały kartki i ozdoby świąteczne. W zajęciach uczestniczyło **15 dzieci**, które otrzymały również paczki mikołajkowe.

5. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W celu rozwiązania problemów klientów Ośrodka, bardzo często niezbędne jest wsparcie specjalistów. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie w ramach środków z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował zadania:

1. „Zespół Poradnictwa Specjalistycznego”,
2. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”,
3. „Wsparcie dla rodzin w kryzysie”,
4. Świetlica Socjoterapeutyczna „Ster” w tym „Wakacje ze Sterem” (realizacja zadania opisana w pkt. 3.4),
5. Świetlica Środowiskowa „Promyk” w tym „Wakacje z Promykiem” (realizacja zadania opisana w pkt. 3.4)
6. „Zajęcia wakacyjne i świetlicowe dla dzieci z Ukrainy” (realizacja zadania opisana w pkt. 3.4).

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego ma na celu skuteczną i profesjonalną pomoc prawną, psychologiczną, psychiatryczną oraz w zakresie uzależnień osobom z terenu miasta Bełchatowa. Poradnictwo to jest bezpłatne i anonimowe.

Liczba udzielonych porad w 2022 roku

	Prawnik	Psycholog	Terapeuta uzależnień
Ilość udzielonych porad	209	247	137
Łącznie	593 porady i 2 konsultacje z pracownikami		

Ponadto przeprowadzono grupowe i indywidualne konsultacje psychiatryczne podczas których uczestnicy nauczyli się m.in. rozpoznawać i nazywać emocje, dowiedzieli się, jak radzić sobie z różnymi stanami emocjonalnymi, a także jak budować pozytywny obraz siebie.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach, którego psycholog oraz pedagog udzielili 150 porad dla osób uwikłanych w przemoc i 47 konsultacji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, dotyczących sytuacji emocjonalnej i prawnej osób doświadczających przemocy. Ponadto, odbyły się 4 superwizje dla 8 osób oraz szkolenie dla 8 osób.

W ramach zadania prowadzono grupę radzenia sobie z przemocą „Azymut”, w której uczestniczyło 11 kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. Odbyły się **33 spotkania** (15 spotkań trzygodzinnych i 18 spotkań czterogodzinnych) oraz 10 konsultacji indywidualnych.

Wsparcie dla rodzin w kryzysie to działania dla rodzin borykających się z wieloma problemami zarówno opiekuńczo – wychowawczymi, jak i również dla osób uzależnionych od narkotyków, alkoholu i hazardu. W ramach zadania odbyły się:

- **Mediacje lub konsultacje mediacyjne** dla rodzin ze złożonymi problemami (trudności opiekuńczo-wychowawcze, konflikty, itp.) lub będących w kryzysie - odbyło się **40 sesji** mediacyjnych. Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim zdecydować w swojej sprawie i o sobie. Mediacje prowadzone są w sprawach rodzinnych oraz rozwodowych i separacyjnych

oraz konfliktów sąsiedzkich. Mediacje prowadził mediator wpisany na listę mediatorów uprawnionych do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych.

- **Zorganizowano Superwizję indywidualną i grupową** dla asystentów rodziny oraz wychowawców świetlicowych, łącznie 24 godziny.
- **Zorganizowano zajęcia z pedagogiem dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi** łącznie 10 godz. dla 10 osób.

IV. DODATEK OSŁONOWY, WĘGLOWY, DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. Dodatek osłonowy

Zgodnie z wprowadzonymi przepisami dodatek osłonowy przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2.100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1.500 zł. na osobę w gospodarstwie wieloosobowym (dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych).

Wysokości dopłat w skali roku w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe - 400 lub 500zł przy założeniu, że jej dochód nie przekroczył 2.100 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało 600 lub 750zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1.500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało 850 zł lub 1.062,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1.500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało 1.150 zł lub 1.437,50 zł przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1.500 złotych miesięcznie na osobę.

Podwyższenie kwoty dofinansowania było uzależnione od źródła ogrzewania – wyższa kwota dodatku przysługiwała w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, **wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków**, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. O wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych stanowiła kwotę 20 zł.

Ustawa przewidywała, że jedna osoba mogła wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego. W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku osłonowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany jest wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy.

2. Dodatek węglowy

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Ustawa wprowadzająca dodatek nie przewidywała kryteriów dochodowych. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Dodatek węglowy był wypłacany w wysokości **3.000 zł** na gospodarstwo domowe (jednoosobowe lub wieloosobowe). W sytuacji gdy pod jednym adresem zamieszkania funkcjonowało kilka gospodarstw domowych, przyznany mógł być tylko jeden dodatek węglowy. Jednocześnie, w sytuacji gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożyło więcej niż jedno gospodarstwo domowe na ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten był wypłacony wnioskodawcy, który wniosek złożył jako pierwszy. Inne wnioski pozostawione były bez rozpatrzenia. Jednakże, w przypadku gdy pod jednym adresem zamieszkiwania zamieszkiwało więcej niż jedno gospodarstwo domowe i w terminie do 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania, dla takich gospodarstw domowych mógł być przyznany dodatek, jeżeli w wyniku

przeprowadzonego wywiadu środowiskowego organ ustalił zamieszkiwanie pod jednym adresem w odrębnych lokalach kilku gospodarstw domowych oraz wykorzystywanie przez te gospodarstwa oddzielnego lub współdzielonego źródła ogrzewania. Kontrole źródeł ogrzewania były przeprowadzane przez pracowników Ośrodka wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej w Bełchatowie.

3. Dodatek elektryczny

Skierowany dla gospodarstw domowych ogrzewających się źródłami ogrzewania zasilanymi energią elektryczną. Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi **1.000 zł**. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to **1.500 zł**. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). **Wnioski na dodatek elektryczny można było składać od 01.12.2022 r. do 01.02.2023 r.**

4. Dodatek na inne źródła ciepła.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził również postępowania w sprawie przyznania i wypłaty świadczenia pieniężnego wypłacanego dla gospodarstw domowych, dla których główne źródło ciepła zasilane jest: peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy albo skroplonym gazem LPG albo olejem opałowym.

Dodatki dla gospodarstw domowych zróżnicowane były w zależności od źródła ciepła i wynosiły:

- 1) **3.000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) **1.000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) **500 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) **2.000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie zajmował się przyjmowaniem wniosków a także wypłatą przyznanych dodatków.

L.p.	Rodzaj dodatku	2022		
		Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
1.	Dodatek osłonowy	5.120*	3.668	2.112.275,98
2.	Dodatek węglowy	1.559	1.559	4.677.000,00
3.	Dodatek na inne źródła ciepła:	247 w tym:	247 w tym:	425.000,00 w tym:
	• pellet drzewny lub inna biomasa	75	75	225.000,00
	• drewno kawałkowe	75	75	75.000,00
	• gaz LPG	46	46	23.000,00
	• olej	51	51	102.000,00

*Zgodnie z art. 2 ust. 8 ustawy o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 759) w przypadku złożenia wniosku do 31.01.2022r. ww. dodatek wypłacany był w 2 ratach, stąd wynika większa liczba świadczeń niż osób, którym przyznano świadczenie.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pracy Działu Świadczeń Rodziny, realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, zasiłków dla opiekunów oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku;
- świadczenie rodzicielskie;
- świadczenia opiekuńcze;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	1.408	13.534	1.490.629,66	-95,00 zł na dziecko do 5 roku życia -124,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia -135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	31	263	97.954,91	400,00 zł miesięcznie
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	65	104	57.853,59	1.000,00 zł jednorazowo
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	114	951	189.489,48	- 193,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci; - w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku powiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	142	1.440	148.729,91	-90,00 zł na dziecko do 5 roku życia -110,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	838	1.381	76.137,30	100,00 zł jednorazowo
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	13	70	6.559,20	-69,00 zł jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły -113,00 zł jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	241	2.432	220.313,01	-95,00 zł miesięcznie

Rodzaj świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Zasilek pielęgnacyjny	1.487	16.554	3.566.106,00	215,84 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne	230	2.507	5.263.593,00	2.119,00 zł miesięcznie
Specjalny zasilek opiekuńczy	4	46	28.520,00	620,00 zł miesięcznie
Zasilek dla opiekuna	4	46	25.854,00	620,00 zł miesięcznie

Rodzaj świadczenia	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Świadczenie rodzicielskie	163	1 126	1.015.873,20	1.000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, przysposobienia lub objęcia opieką jednego dziecka. Okres ulega wydłużeniu w zależności od ilości urodzonych, przysposobionych lub objętych opieką dzieci.
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	218	218	218.000,00	1.000,00 zł jednorazowo na dziecko

W 2022 roku w porównaniu do 2021 roku nastąpił spadek o:

- 70 wypłat jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 1 osobę uprawnioną do świadczeń rodzicielskich.

Kryteria dochodowe obowiązujące przy świadczeniach rodzinnych (w przeliczeniu na osobę w rodzinie)

Zasilek rodzinny wraz z dodatkami	- 674,00 zł - 764,00 zł (jeżeli w rodzinie jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 922,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	Brak kryterium dochodowego
Specjalny zasilek opiekuńczy	764,00 zł
Zasilek dla opiekuna	Brak kryterium dochodowego
Świadczenie pielęgnacyjne	Brak kryterium dochodowego
Zasilek pielęgnacyjny	Brak kryterium dochodowego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiedzialny jest za przyznanie i wypłacenie jednorazowego świadczenia „Za życiem” z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie „Za życiem”	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Rok 2020	4	4	16.000,00	4.000,00 zł jednorazowo
Rok 2021	9	9	36.000,00	
Rok 2022	5	5	20.000,00	

Na mocy ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obsługą programu 500+ od 01 stycznia 2022 roku zajęł się Zakład Ubezpieczeń Społecznych natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował wypłaty przyznanych już świadczeń do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r. a także świadczenia za wcześniejsze okresy, w sytuacji gdy postępowanie zostało zawieszone oraz gdy zostało przyznane przez wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego 500+ wypłacono w 2022 r. 1.195 świadczeń w łącznej kwocie 545.630,00 zł.

Świadczenie wychowawcze 500+	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Rok 2020	10.226 dzieci w 6.595 rodzinach	118.060	58.655.062,50	500,00 miesięcznie do ukończenia 18 roku życia
Rok 2021	10.376 dzieci w 6.855 rodzinach	115.617	57.552.009,00	
Rok 2022	9.551 dzieci w 6.112 rodzinach	48.013	23.684.765,22	

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA

Dział świadczeń prowadzi również sprawy związane ubezpieczeniem zdrowotnym, emerytalnym i rentowym osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy.

Świadczenie	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń (zł)	Kwota wypłaconych świadczeń
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	129	1.586	882.794,90

Świadczenie	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń (zł)	Kwota wypłaconych świadczeń
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	56	678	119.567,00

Do ubezpieczenia zdrowotnego zgłaszane są tylko te osoby, które nie podlegają temu ubezpieczeniu z innych tytułów. Są to w większości samotne matki wychowujące niepełnosprawne dzieci lub osoby, które

zrezygnowały z pracy w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Jednocześnie prowadzona jest weryfikacja świadczeń czy osoba uprawniona może w późniejszym okresie zostać objęta ubezpieczeniem zdrowotnym jako członek rodziny np. w zakładzie pracy męża czy w PUP, wówczas składki na ubezpieczenie nie są przyznawane.

ŚWIADCZENIA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Świadczenia funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których dzieci pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż **500,00 zł** na dziecko. Świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenia przysługują bezterminowo. Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty **900,00 zł**.

W 2022 r. złożono **189 wniosków**, wydano 225 decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, 3 decyzje odmowne i 22 postanowienia o zakończeniu postępowania. Wydano również 24 decyzje w sprawie uznania świadczeń za nienależnie pobrane.

Świadczenie Fundusz alimentacyjny	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
Rok 2020	331	3.353	1.438.976,01
Rok 2021	314	3.189	1.345.744,03
Rok 2022	287	2.935	1.230.995,41

DŁUŻNICY ALIMENTACYJNI

Dłużnikiem alimentacyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. W okresie sprawozdawczym MOPS posiadał zarejestrowanych 614 dłużników alimentacyjnych, w tym 48 dłużników wobec których podjęto działania na wniosek z innych gmin oraz 566 dłużników posiadających zadłużenie wobec tut. Ośrodka.

- 1) Przekazano 201 zawiadomień do dłużników alimentacyjnych z informacją o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości ich zadłużenia wobec Skarbu Państwa.
- 2) Skierowano 87 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do gminy właściwej dłużnika.
- 3) Przeprowadzono 36 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 36 oświadczeń majątkowych, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej.
- 4) Zobowiązano 11 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna w przypadku gdy dłużnik nie mógł wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia.
- 5) Wysłano 16 informacji do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.
- 6) W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny lub jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych (w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) bez podania uzasadnionej przyczyny, tutejszy organ wszczął 30

postępowañ dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, a następnie wydał w tych sprawach 20 decyzji.

7) Złożono 16 wniosków o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny do Prokuratury Rejonowej.

8) Złożono 11 wniosków do Starosty Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. W wyniku prowadzonego postępowania Starosta zatrzymał prawo jazdy w 11 przypadkach.

9) Złożono 260 zawiadomień o możliwości popełnienia przez dłużnika alimentacyjnego przestępstwa określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny.

10) Skierowano 189 wniosków do Komornika Sądowego o przyłączenie się do prowadzonego wobec dłużnika alimentacyjnego postępowania egzekucyjnego oraz 1 wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego.

11) Przekazano informację o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do następujących Biur Informacji Gospodarczej:

- a) Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
- b) ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
- c) Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
- d) Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
- e) Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Na dzień 31.12.2022 r. zadłużenie z tytułu alimentów wobec MOPS wynosiło **28.778.404,50 zł**, w tym z tytułu:

- zaliczki alimentacyjnej – **2.047.306,77 zł**,
- funduszu alimentacyjnego – **18.178.165,10 zł**,
- odsetek z tytułu funduszu alimentacyjnego – **8.552.932,63 zł**.

Wysokość należności wyegzekwowanych bezpośrednio od dłużników alimentacyjnych oraz za pośrednictwem organów egzekucyjnych za okres od stycznia do grudnia 2022 r. stanowiła kwotę **970.025,19 zł**.

	Zadłużenie wobec MOPS z tytułu alimentów	Dokonane wpłaty z tytułu zaległości alimentacyjnych
2020	26.898.619,48 zł	900.032,26 zł
2021	27.633.174,62 zł	868.004,39 zł
2022	28.778.404,50 zł	970.025,19 zł

ŚWIADCZENIA NIENALEŻNIE POBRANE

Rodzaj świadczenia	Liczba decyzji
Świadczenia rodzinne	47
Fundusz alimentacyjny	23
Świadczenie wychowawcze	5
Świadczenie rodzicielskie	3

W 2021 roku kwota zwróconych nienależnie pobranych świadczeń wyniosła **85.095,70 zł**, natomiast w 2022 roku – **123.999,99 zł** (w tym nienależnie pobrane świadczenie rodzinne Fundusz Pomocy Ukrainie 124,00 zł).

V. ORGANIZACJA MOPS

1. Kadra Ośrodka

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 152 pracowników, w tym:

- na długotrwałym zwolnieniu lekarskim – 5 osób,
- na urlopie bezpłatnym – 1 osoba,
- w ramach umowy na zastępstwo – 2 osoby,
- na urlopie rodzicielskim – 2 osoby.

Liczba osób zatrudnionych w poszczególnych komórkach organizacyjnych

Lp.	Komórki organizacyjne	Liczba osób
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca Dyrektora	2
3.	Główny Księgowy	1
4.	Dział Finansowy	8
5.	Dział Pomocy Środowiskowej, w tym:	31
	• Zespół ds. Pierwszego Kontakt	3
	• Zespół ds. Pracy Socjalnej	5
	• Zespół ds. Świadczeń Przyznawanych Decyzją	18
	• Zespół ds. Profilaktyki, Projektów i Sprawozdawczości	2
	• Samodzielne Stanowisko ds. Projektów Socjalnych	1
6.	Dział Realizacji Pomocy	8
7.	Dział Wsparcia Dziecka i Rodziny, w tym:	14
	• Świetlica Socjoterapeutyczna „Ster”	6
	• Świetlica Środowiskowa "Promyk"	3
	• Zespół ds. Asysty Rodzinnej	3
	• Samodzielne Stanowisko- Terapeuta Rodzinny	1
8.	Dział Świadczeń Rodzinnych, tym:	21
	• Zespół ds. Świadczeń	17
	• Zespół ds. Dłużników Alimentacyjnych	3
9.	Dział Pomocy Usługowej, w tym:	46
	• Zespół ds. Usług	7
	• Zespół Usług Opiekuńczych i Wsparcia Osób Niesamodzielnych	31
	• Zespół Realizacji Pomocy Usługowej	7
10.	Dział Organizacyjny	14
11.	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy	4
12.	Inspektor Ochrony Danych	1
13.	Stanowisko ds. organizacyjno - prawnych	1
Łącznie:		152

- **usługi opiekuńcze:** specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy – cudzoziemcy w pomocy społecznej; kierowanie, umieszczanie i ustalanie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej – aktualny stan prawny i najnowsze orzecznictwo sądów administracyjnych; upowszechnianie modelu deinstytucjonalności usług w formie mieszkalnictwa wspomaganego.

Udział w szkoleniach pozwala zwiększyć poziom specjalistycznej wiedzy pracowników, wymianę doświadczeń, rozwiązanie nurtujących problemów, a także wpływa na podniesienie jakości wykonywanej pracy.

Szczególnie cenny dla pracowników MOPS jest udział w **superwizji**. Superwizja to wzajemna wymiana doświadczeń, przemyśleń, wspólne zastanawianie się nad źródłami trudności, szukanie istoty problemu, dochodzenie do nowych rozwiązań, które czynią pracę specjalistów skuteczniejszą i bardziej efektywną. Superwizja stanowi jednocześnie wsparcie emocjonalne pracownika – ochronę przed nadmiernym stresem, a w konsekwencji przed wypaleniem zawodowym.

W superwizji w 2022 roku brało udział 14 pracowników MOPS (pracownicy socjalni, wychowawcy świetlic, terapeuta rodzinny, pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy).

W roku 2022 pracownicy tutejszego Ośrodka zostali nagrodzeni w konkursie organizowanym przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi pn. „**Pracownik Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej**” (wyróżnienie) oraz „**Pracownik Socjalny Województwa Łódzkiego Roku 2022**” (I miejsce) za działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

PODSUMOWANIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie sukcesywnie realizuje zadania zmierzające do zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Miasta Bełchatowa. MOPS realizuje na bieżąco zadania z zakresu wielu ustaw, które składają się na system zabezpieczenia socjalnego mieszkańców Bełchatowa, jak również te, których potrzeba wynika z rozeznaczonych potrzeb mieszkańców. Różnorodność form pomocy oferowanych przez MOPS jest jednym z elementów polityki społecznej miasta.

1. Z prognoz demograficznych wynika, iż w najbliższych latach będzie wzrastać liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Te prognozy przekładają się na ukierunkowanie pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku, a przede wszystkim zabezpieczeniu środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej i zabezpieczeniu usług opiekuńczych. Corocznie wzrastający średniomiesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS jest nieproporcjonalny do wzrostu emerytur. Przy planowaniu budżetu na najbliższe lata, należy wziąć pod uwagę kwestię zwiększenia środków finansowych na opłatę pobytu osób w domach pomocy społecznej.

2. Kierunkiem dalszej aktywności Ośrodka będzie wdrażanie i rozwój pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej poprzez realizację projektów socjalnych oraz projektów dofinansowywanych ze środków zewnętrznych, a także pozyskiwaniem środków w ramach ogłaszanych konkursów. W ramach tych działań priorytetowe znaczenie będzie miało zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej.

3. Utworzenie miejsca (lokalu) interwencyjnego przeznaczonego do czasowego pobytu osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Takie miejsce pozwoli na krótkookresowy pobyt osoby lub rodziny, do czasu znalezienia miejsca w ośrodku wsparcia, bądź innym bezpiecznym miejscu.

4. Praca pracowników MOPS wymaga stałego podejmowania trudnych wyzwań. Stale zwiększająca się liczba zadań realizowanych przez Ośrodek, wymaga dalszych działań w zakresie wzmacniania kadry Ośrodka poprzez doksztalcanie w formie kursów, szkoleń a także poprawę warunków płacowych.

W kolejnym roku będą kontynuowane działania w zakresie:

- wspierania rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci poprzez pracę socjalną, asystenturę rodzinną i pracę świetlicową,
- zapewnienia pobytu w pieczy zastępczej oraz podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej i innych form instytucjonalnej opieki,
- podejmowania działań wspierających osoby bezdomne w wychodzeniu z bezdomności,
- zapewniania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, poszerzania systemu wsparcia dla osób długotrwale i ciężko chorych oraz osób w wieku senioralnym,
- pozyskiwania nowych projektów dofinansowywanych z funduszy europejskich oraz programów rządowych,
- udzielania dalszej pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- rozwijania partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją oraz organizacjami pozarządowymi.

PREZYDENT MIASTA

Maria Czechowska
Maria Czechowska

Opracował:
Zespół ds. Profilaktyki, Projektów i Sprawozdawczości
MOPS Bełchatów

WICEPREZYDENT MIASTA

dr Łukasz Politański
dr Łukasz Politański

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bełchatowie
mgr Sylwia Wieruska
mgr Sylwia Wieruska

Dokument nie podlega
anonimizacji
mgr Iwona Nowak
DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Rodziny zastępcze	636 860,00 środki z budżetu Miasta	635 076,11	koszty pobytu dzieci w pieczy	635 076,11
Domy pomocy społecznej	2 929 670,00 środki z budżetu Miasta	2 912 600,33	opłata za pobyt w DPS	2 912 600,33
Zasiłki okresowe	1 144 829,00 dotacja Wojewody zadanie własne	1 144 823,09	zasiłki dla podopiecznych	1 144 823,09
Zasiłki stałe	1 525 900,00 środki Wojewody zadanie własne	1 518 823,37	zasiłki dla podopiecznych	1 518 823,37
Zasiłki celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	239 400,00 środki z budżetu Miasta	239 400,00	zasiłki dla podopiecznych	239 400,00
Pozostała działalność w tym: -Jadłodajnia -Federacja Związków Zawodowych -Schroniska z usługami opiekuńczymi	148 191,45 środki z budżetu Miasta	147 787,18	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	32 626,48
			inne (zakupy, opłaty)	15 840,70
			opłata za pobyt (Schronisko z usługami opiekuńczymi)	99 320,00
Pozostała działalność Korpus Wsparcia Seniora	129 421,00 Fundusz COVID-19	129 297,34	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	27 539,74
			inne (zakupy, opłaty)	101 757,60
Pozostała działalność Dodatek ostonowy	2 200 217,00 dotacja Wojewody zadanie zlecone	2 154 520,98	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	39 158,00
			zasiłki dla podopiecznych	2 112 275,98
			inne (zakupy, opłaty)	3 087,00
Pozostała działalność Pomoc Ukrainie	3 688 373,09 w tym: 3 488 501,57 środki z Funduszu Pomocy zadanie zlecone 199 871,52 środki z Funduszu Pomocy zadanie własne	3 688 373,09	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	7 842,00
			zasiłki dla podopiecznych	3 666 931,52
			inne (zakupy, opłaty)	13 599,57
Pozostała działalność Dodatek węglowy	4 877 640,00 środki z Funduszu Pomocy	4 770 471,88	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	81 211,78
			zasiłki dla podopiecznych	4 677 000,00
			inne (zakupy, opłaty)	12 260,10
Pozostała działalność Dodatki ciepłne	433 500,00 środki z Funduszu Pomocy	433 492,00	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	4 180,00
			zasiłki dla podopiecznych	425 000,00
			inne (zakupy, opłaty)	4 312,00

Mieszkanie chronione	11 544,00 środki z budżetu Miasta	11 523,66	inne (zakupy, opłaty)	11 523,66
Pomoc w zakresie dożywiania	1 405 966,00 w tym: 825 966,00 środki Wojewody 580 000,00 środki z budżetu Miasta	1 405 966,00 w tym: 825 966,00 580 000,00	zasiłki dla podopiecznych	1 405 966,00
Ochrona zdrowia Przeciwdziałanie alkoholizmowi	458 956,00 środki z budżetu Miasta	458 853,88	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	329 289,69
			inne (zakupy, opłaty, szkolenia)	129 564,19
Pozostała działalność Ochrona zdrowia	1 044,00 dotacja Wojewody zadanie zlecone	1 044,00	koszty wydania decyzji	1 044,00
Zarządzanie kryzysowe	43 000,00 środki z budżetu Miasta	42 999,38	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	19 789,38
			inne (zakupy, opłaty, szkolenia)	23 210,00
Pozostała działalność Projekt Samorząd przyjazny rodzinie 2022 pt. „Edukacja i integracja kluczem do szczęśliwej rodziny”	47 016,00 dotacja Wojewody	46 731,02	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	8 609,56
			inne (zakupy, usługi zdrowotne)	38 121,46
Pozostała działalność Projekt „CUŚ”	668 696,96 w tym: 114 357,70 wkład własny 554 339,26 środki unijne+ budżet państwa	537 227,21 w tym: 112 463,84 wkład własny 424 763,37 środki unijne+ budżet państwa	wydatki osobowe (wynagrodzenia, PPK, ZFŚS)	453 811,91
			inne (zakupy, usługi zdrowotne)	66 615,30
			zasiłki dla podopiecznych	16 800,00
Łącznie	70 228 964,94	69 849 394,50		
Zadania własne	18 911 819,41	18 882 241,34		
Zadania zlecone	50 648 448,57	50 429 925,95		
Projekt CUŚ środki unijne + budżet państwa	668 696,96	537 227,21		